

U2323

GIEŁDA
ZBOŻOWO-TOWAROWA
W WARSZAWIE

WARSZAWA 1926 ROKU

CZCIONKAMI POMORSKIEJ DRUKARNI ROLNICZEJ S. A.
W TORUNIU

K 117/70

11286

ROZPORZĄDZENIE
Prezydenta Rzeczypospolitej
z dnia 28 grudnia 1924 r.
o organizacji giełd.

Na podstawie punktu E 6, art. 1 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 687) i zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1924 r., stanowią:

§ 1. Giełdy mogą być pieniężne i towarowe.

Giełdy pieniężne podlegają nadzorowi Ministra Skarbu; pozwolenia na ich otwarcie wydaje według swego uznania Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Giełdy towarowe podlegają nadzorowi Ministra Przemysłu i Handlu; pozwolenia na ich otwarcie wydaje według swego uznania Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 2. Nadzór nad giełdami sprawuje właściwy minister (§ 1) za pośrednictwem mianowanego przez siebie dla każdej giełdy komisarza giełdowego względnie jego zastępcy.

Do zakresu działania komisarza giełdowego należy w szczególności:

1. czuwanie nad przestrzeganiem obowiązujących na giełdzie przepisów i usuwaniem nadużyć, z prwem wniosku o wytaczanie spraw dyscyplinarnych;
2. uczęszczanie na zebrania giełdowe i ogólne zgromadzenia członków giełdy w charakterze organu kontrolującego;
3. składanie wniosków do rozpatrzenia przez radę giełdową;
4. udział w obradach rady giełdowej z głosem doradczym oraz w komisji dyscyplinarnej (§ 22);
5. zawieszanie na przeciąg 8 dni uchwał rady giełdowej, naruszających przepisy prawne lub statut giełdy; zawieszenie winno nastąpić w ciągu 48 godzin po pozwiciu uchwały.

Właściwy minister może zawieszoną uchwałę uchylić w ciągu 8 dni od dnia zawieszenia, względnie może w ciągu tego czasu uchylić zawieszenie.

Koszty nadzoru państwowego będą pokrywane z funduszków danej giełdy w wysokości oznaczonej przez właściwego ministra.

§ 3. Przedmiotem obrotów na giełdzie pieniężnej mogą być papiery wartościowe, weksle, czek, przekazy, waluty, monety i szlachetne kruszce (złoto i srebro).

Przedmiotem obrotów na giełdzie towarowej mogą być wartości niezastrzeżone giełdom pieniężnym.

§ 4. Minister Skarbu po wysłuchaniu rad giełdowych wyda w drodze rozporządzenia przepisy o dopuszczaniu poszczególnych wartości do obrotów i notowań oraz o wykluczaniu ich z obrotów na giełdach pieniężnych.

§ 5. Członkami giełd pieniężnych mogą być wpisani do rejestru handlowego kupcy i spółki handlowe. O przyjęciu członków giełdy decyduje rada giełdowa w granicach określonych w statucie.

W razie odmowy przyjęcia w poczet członków giełdy pieniężnej osoby prowadzącej przedsiębiorstwo bankierskie na podstawie koncesji rządowej lub spółdzielni kredytowej, posiadającej zezwolenie Ministra Skarbu na wykonywanie czynności giełdowych, przysługuje tej osobie, względnie spółdzielni prawo wniesienia odwołania do Izby Handlowej właściwej dla miejscowości, w której znajduje się dana giełda. O ile giełda jest położona na obszarze, na którym dotychczas nie jest wprowadzona działalność izb handlowych, odwołanie w tych wypadkach od decyzji rady giełdowej winno być skierowane do Ministra Skarbu.

W wypadkach wymienionych w poprzednim ustępie, o przyjęciu w poczet członków giełdy decyduje ostatecznie Izba Handlowa, względnie Minister Skarbu.

§ 6. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu ustala w drodze rozporządzenia warunki należenia do giełd towarowych.

§ 7. Pozbycie własności przedsiębiorstwa należącego do członka giełdy osoby fizycznej lub spółki nieposiadającej osobowości prawnej oraz zmiana prawnej organizacji przedsiębiorstwa powoduje utratę członkostwa giełdy.

W razie zmiany przedmiotu przedsiębiorstwa rada giełdowa decyduje czy następuje utrata członkostwa giełdy.

§ 8. Członkowie giełdy mogą być zastępowani na giełdzie przez wpisanych do rejestru handlowego i dopuszczonych przez radę giełdową:

1. zarządców spółek handlowych o osobowości prawnej;
2. prokurentów posiadających prawo samodzielnego zastępstwa na giełdzie.

Pozatem członkowie giełdy, którzy prowadzą przedsiębiorstwo bankierskie na podstawie koncesji rządowej, a na giełdzie towarowej członkowie, którzy nie są kupcami, mogą być zastępowani na giełdzie przez prawnie należycie umocowanych pełnomocników, nieodpowiadających warunkom wymienionym w poprzednim ustępie, jednak posiadających pełnomocnictwa do zawierania transakcyj giełdowych bez ograniczeń ze strony mocodawców. Za działalność tych pełnomocników na giełdzie mocodawcy ponoszą całkowitą odpowiedzialność.

Spółki handlowe nieposiadające osobowości prawnej mogą być zastępowane na giełdzie tylko przez jedną osobę, o ile rada gieł-

dowa nie postanowi inaczej w poszczególnych wypadkach.

§ 9. Rada giełdowa na początku każdego roku kalendarzowego decyduje na pierwszym posiedzeniu o dopuszczeniu na giełdę w roku bieżącym wszystkich dotychczasowych pełnomocników.

Pełnomocnicy będący członkami rady giełdowej nie podlegają corocznej decyzji rady o dalszem dopuszczeniu na giełdę.

Rada giełdowa przy dopuszczeniu na giełdę nowych pełnomocników i przy corocznem dopuszczeniu dotychczasowych pełnomocników winna stwierdzić ich stosunek służbowy do członków giełdy dających pełnomocnictwa.

§ 10. Nie mogą być członkami giełdy względnie nie mogą zastępować członka na giełdzie:

1. osoby skazane prawomocnie:

a) na obszarze mocy obowiązującej ros. kodeksu karnego z r. 1903 na karę, z którą łączy się pozbawienie lub ograniczenie praw — na czas trwania tego pozbawienia lub ograniczenia;

b) na obszarze mocy obowiązującej austr. kodeksu karnego z r. 1852, za zbrodnię, przekroczenia kradzieży, sprzeniewierzenia i uczestnictwa w tychże, przekroczenia oszustwa, występki przewidziane w cesarskiem rozporządzeniu z dnia 12 października 1914 r. o lichwie (Dz. U. P. Nr. 275), przestępstwa przewidziane w § 1 ustawy z dnia 25 maja

1883 r. o przepisach karnych przeciwko udaremnieniu egzekucji (Dz. U. P. Nr. 78), przestępstwa przewidziane w ustawie z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 449) — przez okres czasu przewidziany w ustawie z dnia 15 listopada 1867 r. (Dz. U. P. Nr. 131);

- c) na obszarze mocy obowiązującej niemieckiego kodeksu karnego z r. 1871, na pozbawienie obywatelskich praw honorowych na czas trwania tego pozbawienia;
- 2. niewypłacalni, na czas trwania postępowania upadłościowego, a po jego ukończeniu uznani za winnych bankructwa — przez okres 3 lat po odbyciu kary;
- 3. wykluczeni z którejkolwiek giełdy przez radę giełdową za niewykonanie wyroku sądu rozjemczego i wykluczeni w drodze orzeczenia komisji dyscyplinarnej — przez okres 3 lat od dnia wykluczenia.

§ 11. Nie mogą wykonywać swych praw członka giełdy osobiście oraz nie mogą zastępować członka na giełdzie:

- 1. duchowni;
- 2. niewłasnowolni;
- 3. czynni wojskowi, sędziowie zawodowi, urzędnicy państwowi i samorządowi oraz funkcjonariusze zakładów i przedsiębiorstw państwowych i samorządowych z wyjątkiem wypadków, gdy zastępują na giełdzie tego rodzaju zakłady i przed-

siębiorstwa, władze lub urzędy państw.

§ 12. Giełda jest osobą prawną.

Giełda rządzi się statutem zatwierdzonym przez właściwą władzę (§ 1), który winien zawierać w szczególności:

1. oznaczenie rodzaju giełdy i wyszczególnienie przedmiotów obrotu na danej giełdzie;
2. określenie warunków członkostwa, praw i obowiązków członków giełdy i ich zast.;
3. ustanowienie opłaty członkowskiej oraz określenie sposobów jej uiszczania;
4. przepisy o zebraniach giełdowych i ogólnych zgromadzeniach członków giełdy;
5. przepisy dotyczące ustanawiania władz giełdowych, ich składu i sprawowania przez nie czynności;
6. określenie składu komisji rozjemczej, sądów rozjemczych i ewentualnie innych komisyj oraz przepisy o postępowaniu przed komisją dyscyplinarną i sądem rozjemczym, a nadto określenie ewentualnych opłat za czynności sądu rozjemczego;
7. określenie warunków ważności uchwał rady giełdowej i formy ich ogłaszania;
8. postanowienia o przeznaczeniu majątku giełdy na wypadek jej rozwiązania.

§ 13. Władzami giełdy są:

1. ogólne zgromadzenie członków giełdy;
2. rada giełdowa;
3. sądy rozjemcze;
4. komisja dyscyplinarna oraz komisje przewidziane przez statut.

§ 14. Wszyscy członkowie giełdy są uprawnieni do udziału w ogólnych zgromadzeniach członków giełdy, przyczem uczestnikom poszczególnych spółek handlowych nieposiadających osobowości prawnej przysługuje prawo jednego głosu.

Do zakresu działania ogólnego zgromadzenia członków giełdy należy wybór członków rady giełdowej oraz, o ile to statut przewiduje, ich zastępców, wybór członków komisji rozjemczej, zatwierdzanie zamknięć rachunkowych giełdy i decydowanie o rozwiązaniu giełdy.

§ 15. Sprawami giełdy zarządza rada giełdowa, która składa się z 9 do 36 członków.

Liczbę członków rady giełdowej określa statut giełdy, który ewentualnie również określa liczbę ich zastępców, w stosunku nieprzekraczającym połowy liczby członków rady.

Członkami rady giełdowej i ich zastępcami mogą być tylko obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, którzy mają co najmniej 30 lat wieku i są członkami giełdy, względnie osobami uprawnionymi do zastępstwa na giełdzie członków giełdy.

Wybór członków rady giełdowej i ich zastępców następuje prostą większością głosów obecnych.

Statut giełdy może przewidzieć sposób wyborów przez reprezentantów.

§ 16. Wybranych członków rady giełdowej i ich zastępców zatwierdza minister, którego nadzorowi dana giełda podlega.

Jeżeli wybrani nie uzyskają zatwierdzenia, należy najpóźniej w terminie 6-tygodniowym od dnia odmowy zatwierdzenia przeprowadzić ponownie wybór członków rady giełdowej lub ich zastępców na miejsce niezatwierdzonych. Niezatwierdzeni członkowie rady giełdowej lub ich zastępcy tracą bierne prawo wyboru w danym okresie wyborczym.

Na wypadek dwukrotnego niezatwierdzenia, właściwy minister mianuje z pośród członków giełdy, względnie z pośród osób zastępujących członków na giełdzie, członków rady giełdowej lub ich zastępców na miejsce niezatwierdzonych.

§ 17. Rada giełdowa wybiera ze swego grona prezesa i jednego lub więcej wiceprezesów oraz członków rady, pełniących specjalne obowiązki.

Prezes rady giełdowej, względnie w jego zastępstwie wiceprezes, jest przedstawicielem giełdy nazewnątrz.

§ 18. Do zakresu działania rady giełdowej należy w szczególności:

1. zarządzanie funduszami oraz sprawami administracyjnymi giełdy;

2. ustalanie terminów posiedzeń rady giełdowej, wyznaczanie lokalu, dni i czasu trwania zebrań giełdowych oraz zwoływanie ogólnych zgromadzeń członków giełdy;

3. normowanie spraw związanych z ustalaniem i ogłaszaniem kursów i cen, z zachowaniem przepisów wydanych na podstawie § 30;

4. dopuszczanie do obrotów i notowań na giełdzie wartości przewidzianych w ust. 1 — § 3 i § 4, zawieszanie obrotów i notowań wartościami dawniej dopuszczonemi i wykluczanie ich z obrotów na giełdzie, z zachowaniem przepisów wydanych na podstawie § 4; uchwały rady giełdowej, dopuszczające poszczególne wartości do obrotów i notowań na giełdzie, mogą być zawieszane przez komisarza giełdowego bez względu na wymogi ustępu 2 punktu 5 § 2 co do zawieszania uchwał rady giełdowej;

5. przyjmowanie członków giełdy i dopuszczanie na giełdę ich pełnomocników;

6. egzaminowanie osób ubiegających się o stanowiska maklerów przysięgłych;

7. ustalanie zwyczajów giełdowych i podawanie ich do wiadomości ministra, którego nadzorowi dana giełda podlega;

8. uchwalanie zmian statutu giełdy i przedstawianie ich właściwemu ministrowi do zatwierdzenia;

9. wyznaczanie członków komisji dyscyplinarnej i delegowanie swych przedstawicieli do komisji odwoławczej;

10. czuwanie nad prawidłowym przebiegiem transakcyj giełdowych, nad przestrzeganiem obowiązujących na giełdzie przepisów prawnych, statutowych i regulaminowych oraz zwyczajów;

11. wymierzanie kar porządkowych;

12. wykluczanie z giełdy za niewykonanie wyroku sądu rozjemczego;

13. przedstawianie ogólnemu zgromadzeniu najpóźniej w kwietniu sprawozdania rachunkowego za ubiegły rok kalendarzowy;

14. udzielanie opinii w sprawach skierowanych do rady giełdowej przez władze rządowe;

15. udzielanie na żądanie władz rządowych sprawozdań z obrotów giełdowych oraz przysyłanie po odbytem ogólnem zgromadzeniu rocznych sprawozdań o działalności giełdy do wiadomości ministra, którego nadzoru dana giełda podlega;

16. składanie władzom rządowym wszelkich wniosków i memorjałów, a w szczególności odnoszących się do rozwoju życia gospodarczego.

§ 19. Za naruszanie porządku i niestosowanie się do obowiązujących w tej mierze zarządzeń, rada giełdowa ma prawo wymierzania następujących kar porządkowych:

1. napomnienia;
2. kary pieniężnej do 2.000 zł.;
3. zawieszenia w prawach członkowskich lub w czynnościach zastępowania członka na giełdzie na czas do 6 miesięcy.

§ 20. W razie stwierdzenia okoliczności przewidzianych w §§ 10 i 11 niniejszego rozporządzenia, skreślenie z listy członkowskiej, względnie z listy osób zastępujących członków na giełdzie, zarządza prezes rady giełdowej.

§ 21. Zarzuty natury etycznej, a w szczególności zarzuty czynów naruszających zaufanie kupieckie, stawiane członkom giełdy lub

ich pełnomocnikom przez osoby należące do gieldy oraz postronne, rozstrzyga komisja dyscyplinarna.

Kwalifikowanie spraw do rozpatrzenia przez komisję dyscyplinarną należy do rady giełdowej.

Rada giełdowa nie może odmówić skierowania do komisji dyscyplinarnej spraw wytoczonej przez komisarza giełdowego (ustęp 2 punkt 1 § 2).

§ 22. Komisja dyscyplinarna składa się z 5 członków i 3 zastępców, wyznaczanych przez radę giełdową w sposób określony w statucie.

Komplety do rozpatrywania poszczególnych spraw będą wyznaczane przez radę giełdową w liczbie co najmniej 3 osób z pośród składu komisji dyscyplinarnej.

Komisarz giełdowy może uczestniczyć przy rozpatrywaniu spraw przez komisję dyscyplinarną i stawiać wnioski w kierunku przeprowadzenia dowodów. Wnioski dotyczące dowodów są dla komisji orzekającej wiążące.

§ 23. Komisja dyscyplinarna ma prawo wymierzania następujących kar:

1. nagany lub kary pieniężnej do wysokości 5.000 zł.;
2. zawieszenia w prawach członkowskich lub czynnościach zastępowania członka na giełdzie na czas do 1 roku;
3. wykluczenia z giełdy.

Rada giełdowa podaje orzeczenia komisji dyscyplinarnej do wiadomości członków giełdy w sposób określony w statucie.

Kary pieniężne (dyscyplinarne i porządkowe) wpływają do funduszu ubogich tej gminy, w której dana giełda znajduje się i są ściągane, na żądanie rady giełdowej, trybem przewidzianym dla należności skarbowych.

§ 24. Wykluczenie z giełdy, względnie zawieszenie w czynnościach osoby zastępującej członka na giełdzie, może pociągnąć za sobą wykluczenie lub zawieszenie w prawach zastępowanego członka, o czym rozstrzyga komisja dyscyplinarna.

§ 25. W razie wymierzenia kary przewidzianej w ust. 1 p. 3 § 23 skazanemu przysługuje prawo odwołania się od wymiaru kary do komisji odwoławczej w terminie 8-dniowym od dnia wydania orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

Do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez komisję odwoławczą, skazany będzie zawieszony w prawach członka giełdy, względnie w czynnościach zastępowania członka na giełdzie.

Komisja odwoławcza dla każdego rodzaju giełd składa się z delegatów poszczególnych giełd po 2 od każdej, wybranych przez rady giełdowe.

Komplety do rozstrzygania poszczególnych spraw w liczbie 3 osób łącznie z przewodniczącym wyznacza właściwy minister.

Komisarz giełdowy ma wobec komisji odwoławczej prawa zastrzeżone mu § 22 wobec komisji dyscyplinarnej.

Właściwy minister wyda w drodze rozporządzenia przepisy o postępowaniu przed komisją odwoławczą i określi sposoby pokrywania kosztów działalności tej komisji z funduszów giełd.

§ 26. Za transakcje giełdowe uważa się umowy, które zostały zawarte w oznaczonym przez radę giełdową lokalu i czasie giełdowym (na zebraniu giełdowym) co do wartości, które są dopuszczone na danej giełdzie do obrotów i notowań i stwierdzone zostały kartą umowy.

§ 27. Dla rozstrzygania sporów, wynikających z transakcyj giełdowych, powołany jest, o ile strony nie umówiły się inaczej na piśmie, wyłącznie sąd rozjemczy, którego członków ustanawiają strony z pośród członków komisji rozjemczej.

Układ pisemny na sąd rozjemczy nie jest wymagany. Odwołania od orzeczeń sądów rozjemczych są niedopuszczalne.

Komisję rozjemczą wybiera ogólne zgromadzenie członków giełdy w ten sam sposób, co członków rady giełdowej. Liczbę członków komisji rozjemczej określi statut giełdy.

§ 28. Postępowanie przed sądem rozjemczym jest jawne w stosunku do członków giełdy i osób, które ich zastępują na giełdzie. Jawność może być wykluczona, gdyby zagrażała publicznemu porządkowi lub też zachodziła uzasadniona obawa, że mogłaby być

nadużyta w celu zaburzenia rozprawy albo w celu stawiania trudności przy ustalaniu stanu sprawy.

Co do prawomocności i wykonalności wyroków sądów rozjemczych będą obowiązowały, do czasu ujednostajnienia postępowania sądowego, przepisy ustawodawstw dzielnicowych o sądach polubownych.

§ 29. Pośrednictwem przy tranzakcjach giełdowych i stwierdzaniem zawarcia tych tranzakcyj mogą zajmować się tylko maklerzy przysięgli zatwierdzeni przez ministra, którego nadzorowi dana giełda podlega.

Rada giełdowa określa przy otwarciu giełdy liczbę maklerów przysięgłych i, w miarę potrzeby, decyduje o dalszem jej powiększeniu.

Kwalifikacje, sposób powoływania i zwalniania maklerów przysięgłych oraz ich prawa i obowiązki określają dla każdego rodzaju giełdy (§ 1) przepisy, wydane w drodze rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, o ile chodzi o giełdy pieniężne, względnie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, o ile chodzi o giełdy towarowe.

§ 30. Właściwy minister po wysłuchaniu rad giełdowych może w drodze rozporządzenia ustalić sposoby kształtowania i notowania kursów wartości, dopuszczonych do obrotów i notowań na giełdach.

§ 31. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, względnie Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu

z Ministrem Skarbu, może po wysłuchaniu rad giełdowych uregulować w drodze rozporządzenia zawieranie na giełdach transakcyj terminowych, w szczególności może całkowicie lub częściowo zakazać zawierania takich transakcyj, względnie całkowicie lub częściowo zezwolić na zawieranie ich tam, gdzie dotychczas istniały do tego przeszkody prawne.

W rozstrzyganu sporów prawnych, wynikłych na tle transakcyj dozwolonych w trybie określonym w poprzednim ustępie, będzie niedopuszczalny zarzut, że rozszerzenie opiera się na umowie o różnicę kursu, która ma być oceniana jako zakład lub gra.

§ 32. Właściwemu ministrowi przysługuje prawo rozwiązywania rady giełdowej w wypadku niestosowania się do obowiązków określonych przepisami prawnymi lub statutem giełdy.

W razie rozwiązywania rady giełdowej właściwy minister mianuje komisarza rządowego, który będzie sprawował wszystkie czynności rady giełdowej i jej prezesa do chwili objęcia urzędowania przez nowoobraną radę.

Wybory do rady giełdowej przeprowadzi komisarz rządowy w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące.

§ 33. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, względnie Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, może:

1. zawiesić notowania giełdowe wogóle lub poszczególnych wartości;
2. zawiesić działalność zebrań giełdowych

lub tylko obroty poszczególnemi wartościami i ich notowania;

3. giełdę rozwiązać po wysłuchaniu rady giełdowej.

§ 34. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem województwa śląskiego, w miesiąc po ogłoszeniu.

Na obszarze województwa śląskiego rozporządzenie niniejsze wejdzie w życie z chwilą ogłoszenia zgody na nie Sejmu Śląskiego w Dzienniku Ustaw Śląskich, nie wcześniej jednak, niż w terminie określonym w poprzednim ustępie.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc obowiązującą ustawa z dnia 20 stycznia 1921 r. o organizacji giełd w Polsce (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 71) oraz wszystkie dawniejsze przepisy prawne, odnoszące się do giełd.

Rozporządzenia wydane na mocy ustawy z dnia 20 stycznia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 71) pozostają w mocy, o ile nie są z niniejszym rozporządzeniem sprzeczne, aż do czasu zmiany lub uchylecia ich w drodze rozporządzeń.

Do dnia 1 lipca 1925 r. giełdy istniejące w chwili ogłoszenia niniejszego rozporządzenia winny dostosować swe statuty do jego przepisów i przedłożyć je do zatwierdzenia właściwym ministrom. Od chwili zatwierdzenia statutu, nie później jednak jak od dnia 1 stycznia 1926 r. działalność tych giełd podlega wyłącznie przepisom niniejszego rozpo-

rządzenia i z tą chwilą dotychczasowe statuty tracą moc prawną.

§ 35. Do czasu ujednostajnienia prawa handlowego utrzymuje się w mocy na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, tarnopolskiego, stanisławowskiego oraz powiatów bielskiego i cieszyńskiego województwa śląskiego postanowienia §§ 13—16 austriackiej ustawy z dnia 1 kwietnia 1875 r. o organizacji giełd (Dz. U. P. Nr. 67) z zastrzeżeniem, że postanowienia § 13 mogą być ograniczone lub czasowo uchylone w drodze rozporządzeń, przewidzianych w § 31 niniejszego rozporządzenia.

§ 36. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrom: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Sprawiedliwości.

Prezydent Rzplitej: S. Wojciechowski.

Prezes Rady Ministrów i Min. Sk.: W. Grabski.

Minister Przemysłu i Handlu: Józef Kiedroń.

Minister Sprawiedliwości: A. Żychliński.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 16 marca 1926 r. o warunkach należenia do giełd towarowych.

Na zasadzie §§ 6 i 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 1019) zarządza się, co następuje:

§ 1. Członkami giełd towarowych mogą być:

- a) osoby fizyczne i prawne, zajmujące się zawodowo produkcją, obiegiem lub przetwarzaniem przedmiotów, dopuszczonych do obrotu na danej giełdzie, czynnościami ubezpieczenia, przewozu, ekspedycji i przechowywania tych przedmiotów, udzielaniem zaliczek oraz innemi czynnościami natury handlowej, związanemi z obrotem powyższemi przedmiotami;
- b) organizacje spożywców;
- c) instytucje publiczne, za zgodą ministra, któremu podlegają.

§ 2. O przyjęciu na członków giełdy osób, oznaczonych w punktach a) i b) § 1 niniejszego rozporządzenia, decyduje rada da-

nej giełdy towarowej w granicach określonych w statucie.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą: rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu oraz Ministra Skarbu z dnia 17 sierpnia 1921 r. w przedmiocie przepisów, ustalających warunki należenia do giełd towarowych w Polsce (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 540) i rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu oraz Ministra Skarbu z dnia 19 kwietnia 1923 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów rozporządzenia z dnia 17 sierpnia 1921 r., ustalających warunki należenia do giełd towarowych w Polsce (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 318).

Minister Przemysłu i Handlu: Osiecki.

Minister Skarbu: J. Zdziechowski.

Warszawa, dnia 31 grudnia 1925 r.

**MINISTER
PRZEMYSŁU I HANDLU**

Nr. HW/1842/25

POSTANOWIENIE

Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w sprawie
zatwierdzenia statutu Giełdy Zbożowo -Towarowej
w Warszawie.

Niniejszy statut zatwierdza się w myśl
paragrafu 1. ustęp 2. i paragrafu 12 Rozpo-
rządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia
28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd (Dz.
U. R. P. Nr. 114 poz. 1019.)

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *S. Osiecki.*

Minister Skarbu:

(—) *J. Zdziechowski*

Za zgodność:

Naczelnik Wydziału:

(—) *Alfred Siebeneycher.*

pieczęć

STATUT

Giełdy Zbożowo-Towarowej w Warszawie.

Przepisy ogólne.

§ 1. Obrót Giełdy Zbożowo-Towarowej w Warszawie obejmuje wszelkie produkty rolne i ich przetwory, oraz artykuły pomocnicze, jako to: worki, cysterny, beczki, plan-deki, nawozy sztuczne, materiały opałowe i inne artykuły z rolnictwem związane. Ponadto przedmiotem obrotu na giełdzie mogą być frachty oraz ubezpieczenie, ekspedycja, magazynowanie i lombardowanie towarów wyżej wymienionych.

§ 2. Giełda Zbożowo-Towarowa w Warszawie jest osobą prawną, ma prawo nabywania majątku ruchomego i nieruchomego, zawierania umów i zaciągania zobowiązań.

Giełda używa pieczęci z napisem: „Giełda Zbożowo-Towarowa w Warszawie“.

§ 3. Giełda Zbożowo-Towarowa w Warszawie podlega Ministrowi Przemysłu i Handlu, który sprawuje nad nią nadzór za pośrednictwem mianowanego przez siebie komisarza giełdowego lub jego zastępcy, w sposób

i z zakresem kompetencji określonych w § 2 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 1019).

Członkowie Giełdy.

§ 4. Członkami giełdy mogą być osoby, odpowiadające wymogom rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu na zasadzie § 6 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd.

§ 5. Nie mogą być członkami giełdy osoby, oznaczone w § 10 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd. Swych praw członka giełdy wykonywać osobiście nie mogą osoby oznaczone w § 11 tegoż rozporządzenia.

§ 6. Przyjęcia członka dokonuje rada giełdowa.

O przyjęciu kandydata decyduje rada giełdowa w sposób ostateczny prostą większością.

Szczegółowe przepisy o trybie przyjmowania nowych członków zawarte będą w regulaminie zatwierdzonym przez Min. Przemysłu i Handlu na wniosek rady giełdowej.

§ 7. Członkom giełdy przysługują następujące prawa:

- a) uczęszczania na zebrania giełdowe i zawierania tranzakcyj giełdowych, zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami;

- b) brania udziału w ogólnych zgromadzeniach członków giełdy zwoływanych przez radę giełdową;
- c) czynne i ewentualnie bierne prawo wyborcze do rady giełdowej oraz komisji rozjemczej i komisji rewizyjnej.

§ 8. Członkowie giełdy mogą być zastępowani na giełdzie na zasadach przewidzianych w §§ 8, 9, 10 i 11 Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 grudnia 1924 roku o organizacji giełd.

§ 9. Rada giełdowa decyduje o tem, czy wskazany przez członka pełnomocnik może być dopuszczony na zebrania giełdowe, oraz o tem, ile osób z danego przedsiębiorstwa może uczęszczać na giełdę w charakterze pełnomocników.

Pełnomocnicy nie mogą dokonywać transakcyj giełdowych na własny rachunek.

Spis wszystkich członków giełdy, ich prawnych zastępców na giełdzie i pełnomocników będzie stale wywieszony w sali zebrań giełdowych. Odwołanie pełnomocnictwa następuje pisemnie, o czem rada giełdowa natychmiast zawiadamia ogłoszeniem w lokalu giełdy.

§ 10. Nie mogą zastępować członków na giełdzie osoby oznaczone w §§ 10 i 11 Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd.

§ 11. Wchodzący na giełdę winni posiadać wypisaną na własne nazwisko kartę giełdową, którą rada giełdowa wydaje wszystkim członkom oraz pełnomocnikom. Kartę

h
ę
i
tę należy przy wejściu okazać na żądanie organów wyznaczonych przez radę do kontrolowania. Odstępowanie karty giełdowej jest niedopuszczalne i powoduje niezwłoczne jej unieważnienie, niezależnie od skutków postępowania dyscyplinarnego.

§ 12. Członkowie giełdy są obowiązani do regularnego wnoszenia opłat ustanowionych przez radę giełdową oraz do ścisłego stosowania się do postanowień Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o organizacji giełd, statutu, przepisów i zarządzeń rady giełdowej. Naruszenie tego obowiązku pociąga za sobą kary porządkowe wymierzane przez radę giełdową, względnie przekazanie sprawy komisji dyscyplinarnej.

§ 13. Przestają być członkami giełdy względnie pełnomocnikami osoby:

1. wykluczone z giełdy decyzją rady giełdowej za niewykonywanie wyroku sądu rozjemczego;
2. wykluczone z giełdy prawomocnem orzeczeniem komisji dyscyplinarnej;
3. co do których stwierdzone zostaną okoliczności przewidziane w §§ 10 i 11 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd.

Skreślenie z listy członków giełdy, względnie z listy osób zastępujących członków na giełdzie następuje na skutek zarządzenia prezesa rady giełdowej.

Osoba, która z mocy przepisów § 10 powyższego rozporządzenia została usunięta z giełdy, może być, po upływie przepisanych prawem terminów, ponownie przyjęta tylko w trybie ustanowionym dla przyjmowania nowych członków lub ich prawnych zastępców na giełdzie.

§ 14. Kto przestaje być członkiem giełdy, traci tem samem wszystkie mandaty do organów wykonawczych giełdy.

Rada giełdowa może czasowo zabronić uczęszczania na giełdę osobom, które:

1. starają się o zawarcie pozasądowej ugody w przedmiocie płynnego zobowiązania z krzywdą wierzycieli;
2. nie dopełniają zobowiązań giełdowych, aż do czasu wydania orzeczenia sądu rozjemczego;
3. znajdują się pod śledztwem komisji dyscyplinarnej, aż do czasu prawomocnego orzeczenia tejże komisji;
4. znajdują się pod śledztwem sądownym wytoczonym z powodu przestępstw, przewidzianych w p. 1 § 10 Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd, aż do czasu uprawomocnienia wyroku sądowego.

Zawieszenie w sprawie uczęszczania na zebrania giełdowe powoduje również zawieszenie we wszystkich prawach członkowskich. Postanowienia rady giełdowej w tych sprawach są ostateczne.

Osoby wprowadzone.

§ 15. Osoby, nie będące członkami giełdy, mogą być obecne na zebraniach giełdowych w charakterze gości, bez prawa zawierania transakcyj i przy zachowaniu następujących warunków:

- a) wprowadzenia przez jednego z członków giełdy,
- b) zezwolenia dyżurnego członka rady,
- c) podpisania zobowiązania o niedokonywaniu żadnych transakcyj giełdowych osobiście,
- d) uiszczenia opłaty ustanowionej za wejście przez radę giełdową.

§ 16. Osoba, która by nie zachowywała się zgodnie z przepisami, obowiązującymi na giełdzie, nie będzie nadal dopuszczoną na zebrania giełdowe. Oprócz tego może rada giełdowa odebrać członkowi giełdy, który tę osobę wprowadził, prawo wprowadzania gości na giełdę na przeciąg 1 roku.

Transakcje i zebrania giełdowe.

§ 17. Za transakcje giełdowe uważa się umowy, które zostały zawarte w oznaczonym przez radę giełdową lokalu i czasie giełdowym (na zebraniu giełdowym) co do wartości, które są dopuszczone do obrotu i notowań giełdowych (§ 1) i stwierdzone zostały maklerską kartą umowy.

§ 18. Wyznaczenie lokalu, dni i godzin zebrań giełdowych należy do rady giełdowej,

która określa również porządek odbywania zebrań giełdowych; o każdej zmianie wywiesza się ogłoszenie w lokalu giełdy.

§ 19. Sposób zawierania transakcyj giełdowych ustala rada giełdowa w drodze regulaminu zatwierdzonego przez Ministra Przemysłu i Handlu, z uwzględnieniem rozporządzeń rządowych, które mogą być wydane na podstawie § 30 Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o organizacji giełd.

§ 20. Działalność zebrań giełdowych lub obrót poszczególnymi wartościami mogą być na podstawie p. 2 § 33 Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o organizacji giełd zawieszone przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 21. Nadzór nad prawidłowym przebiegiem i zamknięciem zebrań giełdowych sprawuje rada giełdowa za pośrednictwem dyżurnego członka rady i osób specjalnie do tego upoważnionych.

§ 22. Z chwilą upływu godzin zebrań giełdowych wszyscy uczestnicy zebrania giełdowego winni opuścić natychmiast salę zebrań giełdowych, wszyscy zaś czynni na zebraniu maklerzy przysięgli udają się niezwłocznie na posiedzenie komisji notowań giełdowych.

Maklerzy przysięgli i notowania kursów.

§ 23. Pośrednictwem przy transakcjach giełdowych i stwierdzeniem zawarcia tych transakcyj mogą zajmować się tylko makle-

rzy przysięgli, zatwierdzeni przez Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 24. Kwalifikacje, sposób powoływania i zwalniania maklerów przysięgłych oraz ich prawa i obowiązki określają przepisy wydane w drodze rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu. W swoich czynnościach maklerzy przysięgli stosują się do przepisów wydawanych przez radę giełdową oraz do opartych na nich zarządzeń i wskazówek udzielonych przez organa rady.

Za niestosowanie się do przepisów prawnych i regulaminowych oraz za wykroczenia, popełnione w związku z wykonywaniem swych czynności, makler przysięgły może być pociągnięty do odpowiedzialności przez komisję dyscyplinarną dla maklerów przysięgłych.

§ 25. Rada giełdowa określa przy otwarciu giełdy liczbę maklerów przysięgłych i, w miarę potrzeby, decyduje o dalszem jej powiększeniu.

§ 26. Sposoby kształtowania i notowania kursów giełdowych ustala w drodze regulaminu zatwierdzonego przez Ministra Przemysłu i Handlu rada giełdowa z uwzględnieniem rozporządzeń Ministra Przem. i Handlu, które mogą być wydane na podstawie § 30 Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o organizacji giełd.

§ 27. Celem ustalenia kursów i ułożenia ceduły giełdowej zbierają się niezwłocznie po zakończeniu zebrania giełdowego obecni na

zebraniu członkowie rady, przysięgli maklerzy oraz dyrektor biura giełdowego pod przewodnictwem dyżurnego członka rady, w sali wyznaczonej przez radę, tworząc komisję notowań.

Komisarz giełdowy lub jego zastępca może uczestniczyć w posiedzeniach komisji notowań w celach kontroli działalności komisji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 28. Ustalone przez komisję notowań kursy giełdowe podaje się do publicznej wiadomości przez urzędową cedulę giełdową.

§ 29. Notowania giełdowe mogą być zawieszone przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu na podstawie p. 1 i 2 § 33 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o organizacji giełd.

Władze giełdy.

§ 30. Władzami giełdy są:

1. ogólne zgromadzenie członków giełdy,
2. rada giełdowa,
3. sądy rozjemcze,
4. komisja dyscyplinarna,
5. komisja rewizyjna.

Ogólne Zgromadzenie.

§ 31. Członkowie giełdy tworzą ogólne zgromadzenie członków giełdy, do którego zakresu działania należy:

1. wybór członków rady giełdowej i ich zastępców, komisji rozjemczej oraz komisji rewizyjnej;

2. zatwierdzenie zamknięć rachunkowych rady;
3. zatwierdzenie wniosków rady, dotyczących nabycia, sprzedaży i obciążenia majątku nieruchomego giełdy;
4. rozpatrywanie wszelkich wniosków, które wniesie rada na ogólne zgromadzenie;
5. decydowanie o rozwiązaniu giełdy.

Wnioski członków giełdy na porządek obrad ogólnego zgromadzenia winny być złożone radzie giełdowej na piśmie nie później, jak na 7 dni przed dniem ogólnego zgromadzenia.

§ 32. Zwyczajne ogólne zgromadzenie zwoływane jest corocznie, najpóźniej w kwie-
tniu.

Rada giełdowa może w razie potrzeby zwołać nadzwyczajne ogólne zgromadzenie w każdym czasie.

Rada giełdowa obowiązana jest zwołać nadzwyczajne ogólne zgromadzenie na żądanie jednej czwartej liczby członków w ciągu 3-ech tygodni po przedstawieniu przez nich pisemnych wniosków, dotyczących przedmiotu obrad.

§ 33. Termin, miejsce, oraz porządek obrad ogólnych zgromadzeń ogłasza rada giełdowa na 14 dni przed dniem zgromadzenia w sposób przewidziany w niniejszym statucie.

§ 34. Ogólnemu zgromadzeniu przewodniczy prezes giełdy, względnie wiceprezes lub ewentualnie obecny najstarszy wiekiem członek rady giełdowej.

§ 35. Protokoły ogólnych zgromadzeń wpisuje się do osobnej księgi protokularnej. Protokół ogólnego zgromadzenia podpisuje prezes, względnie przewodniczący, komisarz giełdy, conajmniej 3-ch członków, biorących udział w zgromadzeniu, oraz protokulant.

§ 36. Na ogólnych zgromadzeniach zapadają uchwały prostą większością głosów obecnych z wyjątkiem uchwał, dotyczących nabycia i pozbycia nieruchomości oraz rozwiązania giełdy, dla których potrzebna jest większość $\frac{2}{3}$ głosów obecnych.

§ 37. Na ogólnych zgromadzeniach może zastąpić członka giełdy i głosować w jego imieniu tylko jeden pełnomocnik z prawem jednego głosu.

Spółki handlowe, nie posiadające osobowości prawnej, mogą być zastąpione na ogólnym zgromadzeniu tylko przez jedną osobę.

Nazwisko tego pełnomocnika (ustęp 1), względnie tej osoby (ustęp 2) winno być podane na piśmie do wiadomości rady giełdowej na 8 dni przed zgromadzeniem ogólnym.

Rada giełdowa.

§ 38. Sprawami giełdy zarządza rada giełdowa, złożona z 16 członków i z 4-ch zastępców, wybranych przez ogólne zgromadzenie członków giełdy większością głosów obecnych stosownie do warunków §§ 14 i 15 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o organizacji giełd.

Głosowanie odbywa się na kandydatów z 4-ech list, przedstawionych przez grupy zawodowe członków giełdy, a mianowicie:

1) rolników i organizacji rolniczo-handlowych, 2) przedstawicieli związków komunalnych i spółdzielni spożywców, 3) przedstawicieli kupiectwa i 4) przedstawicieli przemysłu, związanego z artykułami wskazanymi w § 1. Ogólne zgromadzenie wybiera członków rady giełdowej w równej liczbie z każdej listy przedstawionej przez powyższe grupy.

Wybory te odbywają się:

1. bezpośrednio, o ile Giełda Zbożowo-Towarowa posiadać będzie nie więcej, niż 300 członków;
2. przez reprezentantów, o ile Giełda Zbożowo-Towarowa będzie liczniejsza.

Ilość reprezentantów nie może przewyższać 300 osób.

§ 39. Członkami rady giełdowej i ich zastępcami mogą być tylko obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, którzy mają co najmniej 30 lat wieku i są członkami giełdy, względnie osobami uprawnionymi do zastępstwa na giełdzie członków giełdy.

§ 40. Z jednej instytucji lub przedsiębiorstwa może być do rady giełdowej wybrana tylko jedna osoba. Odnosnie do spółek akcyjnych przepis ten ma zastosowanie jedynie do członków zarządu.

§ 41. Z pośród wybranych członków rady giełdowej ustępuje co roku trzecia część członków, o czym w pierwszych 2 latach ist-

nienia giełdy rozstrzyga losowanie, następnie zaś starszeństwo wyboru.

Zastępcy członków rady giełdowej ustępują corocznie.

Ustępujący członkowie rady giełdowej, względnie zastępcy mogą być wybierani ponownie: ustępujący definitywnie pełnia swe funkcje, do czasu przejęcia ich funkcji przez nowowybranych po zatwierdzeniu przez Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 42. Miejsca członków rady giełdowej, opróżnione w drodze losowania, względnie według starszeństwa wyboru oraz miejsca ustępujących zastępców obsadza się zapożmocznością wyborów zwyczajnych.

W miejsce członków rady giełdowej, ustępujących w czasie kadencji, wstępują zastępcy członków rady, powołani przez radę giełdową.

Każdy zastępca powołany na członka rady jest co do kolejności ustąpienia traktowany narówni z członkiem rady, w którego miejsce wstąpił.

W przeciągu 6 tygodni od chwili zmniejszenia się liczby zastępców do $\frac{1}{3}$, o ile w tym czasie nie przypada termin wyborów zwyczajnych, rada giełdowa zarządza uzupełniające wybory zastępców na miejsca opróżnione. Zastępcy, wybrani w drodze wyborów uzupełniających, zachowują mandat do najbliższych wyborów zwyczajnych.

Zwyczajne wybory członków rady giełdowej i zastępców odbywają się corocznie, najpóźniej w kwietniu.

§ 43. Rada giełdowa winna rozpisać wybory zwyczajne i uzupełniające przynajmniej na 4 tygodnie przed oznaczonym dniem wyboru przez umieszczenie ogłoszenia w sali zebrań giełdowych i przez inne stosowne ogłoszenia. Równocześnie składa rada giełdowa w biurze giełdy listy wyborcze do wiadomości członków. Przy rozpisywaniu wyborów należy zaznaczyć zarazem nieprzekraczalny termin 14 dni dla wniesienia wszelkich reklamacji przeciw listom wyborczym. Reklamacje, które należy wnieść do rady giełdowej, bada ustanowiona przez nią w myśl postanowień § 45 komisja wyborcza, która też ewentualnie zarządza sprostowanie list wyborczych i zawiadania reklamujących o rozstrzygnięciu. Na podstawie sprostowanych list wyborczych sporządza komisja wyborcza potrzebne do aktu wyboru karty legitymacyjne oraz karty głosowania i przesyła je wyborcom. Wyborcom, którym nie doręczono karty legitymacyjnej lub karty głosowania, biuro giełdy wyda na ich żądanie duplikaty w dniu wyborów.

§ 44. Dla kierowania i przeprowadzania wyborów rada giełdowa równocześnie z rozpisywaniem wyborów, ustanawia komisję wyborczą złożoną z 5-ciu członków giełdy. Komisja wyborcza wybiera z pośród siebie przewodniczącego.

§ 45. Protokół wyborczy wręcza rada giełdowa komisarzowi giełdowemu celem przedłożenia Ministrowi Przemysłu i Handlu

do zatwierdzenia wyboru członków rady i ich zastępców.

§ 46. Wybranych członków rady giełdowej i ich zastępców zatwierdza Minister, którego nadzorowi dana giełda podlega.

Jeżeli wybrani nie uzyskują zatwierdzenia, należy najpóźniej w terminie 6-tygodniowym od dnia doręczenia odmowy zatwierdzenia przeprowadzić ponownie wybór członków rady giełdowej i ich zastępców na miejsce niezatwierdzonych. — Niezatwierdzani członkowie rady giełdowej lub ich zastępcy tracą bierne prawo wyboru w danym okresie wyborczym.

Na wypadek dwukrotnego niezatwierdzenia, właściwy Minister mianuje z pośród członków giełdy, względnie z pośród osób zastępujących członków na giełdzie, członków rady giełdowej lub ich zastępców na miejsce niezatwierdzonych.

§ 47. Członkom rady giełdowej przysługuje, na czas trwania mandatu, tytuł „radcy giełdowego“.

§ 48. Najpóźniej w 14 dni po zatwierdzeniu wyborów przez Ministra Przemysłu i Handlu winno być zwołane przez dotychczasowego prezesa pierwsze posiedzenie nowej rady dla dokonania wyborów prezesa, jednego lub więcej wiceprezesów, komisji dyscyplinarnej oraz celem podziału wszystkich czynności.

W miarę potrzeby rada giełdowa wybiera specjalne komisje, które mogą być uważnione przez nią do samoistnego działania.

§ 49. Do obowiązków rady giełdowej należą funkcje przewidziane w art. 18 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o organizacji giełd.

§ 50. Rada najpóźniej w kwietniu każdego roku składa ogólnemu zebraniu sprawozdanie z czynności giełdy za ubiegły rok kalendarzowy wraz z budżetem na rok następny.

§ 51. Rada giełdowa ma prawo w stosunku do członków giełdy oraz ich prawnych zastępców na giełdzie za naruszenie porządku i niestosowanie się do obowiązujących w tej mierze zarządzeń wymierzania kar porządkowych, przewidzianych w § 19 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o organizacji giełd

§ 52. Posiedzenia rady giełdowej zwołuje prezes, względnie w jego nieobecności wiceprezes. Prezes, względnie wiceprezes jest wykonawcą wszelkich uchwał rady giełdowej oraz reprezentuje giełdę nazewnątrz.

§ 53. Posiedzenia rady giełdowej odbywają się co najmniej raz na 2 miesiące. Do ważności uchwał konieczną jest obecność co najmniej połowy liczby członków rady. — Uchwały rady zapadają prostą większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Protokoły z posiedzeń rady podpisuje prezes oraz co najmniej dwóch członków rady.

§ 54. Uchwały rady podaje się do wiadomości członków giełdy przez wywieszenie brzmienia ich na tablicy w sali zebrań giełdo-

wych, lub w miarę potrzeby przez opublikowanie w pismach wyznaczonych przez radę.

§ 55. Wszystkie pisma i ogłoszenia rady winny być zaopatrzone podpisem prezesa i dyrektora giełdy, lub ich zastępców. Zobowiązania majątkowe wymagają nadto podpisu drugiego członka rady i winny być opatrzone pieczęcią giełdy.

§ 56. Członek rady traci mandat, o ile 3 razy z rzędu nie przybędzie na posiedzenia rady i swojej nieobecności nie usprawiedliwi.

Taki sam skutek powoduje trzykrotne z rzędu przepuszczenie dyżuru na sali zebrań giełdowych, lub przewodnictwa w komisji notowań bez usprawiedliwienia oraz jeżeli członek rady nie wyszuka sobie zastępcy z grona rady na czas nieobecności.

§ 57. Ministrowi Przemysłu i Handlu przysługuje prawo rozwiązywania rady giełdowej w wypadku i przy zachowaniu norm przewidzianych w § 32 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o organizacji giełd.

§ 58. Rada giełdowa ustanawia przy giełdzie do pełnienia funkcji administracyjnych dyrektora giełdy. Potrzebną zaś ilość funkcjonariuszy pomocniczych ustanawia prezes rady na wniosek dyrektora giełdy.

Komisja dyscyplinarna.

§ 59. Komisję dyscyplinarną w składzie i z kompetencjami przewidzianymi w §§: 21, 22, 23 i 24 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji giełd wyznacza

rada giełdowa prostą większością głosów z pośród członków giełdy, względnie ich zastępców prawnych lub pełnomocników na okres jednego roku.

§ 60. Członkowie i zastępcy członków komisji dyscyplinarnej składają na ręce prezesa rady ślubowanie co do wykonywania swych obowiązków.

Formę ślubowania ustala rada giełdowa.

§ 61. Rada giełdowa wyznacza według swego uznania w każdym indywidualnym wypadku komplety orzekające komisji dyscyplinarnej o liczbie nieparzystej osób.

§ 62. Komplet orzekający komisji dyscyplinarnej zwołuje prezes rady w ciągu trzech dni od daty powzięcia przez radę giełdową uchwały o wdrożeniu sprawy dyscyplinarnej i wyznaczenia kompletu.

§ 63. Komplet orzekający wybiera z pośród siebie przewodniczącego, który kieruje czynnościami kompletu i zwołuje go w miarę potrzeby.

§ 64. Rozprawa przed kompletem orzekającym odbywa się z wykluczeniem jawności.

§ 65. Członków sądu dyscyplinarnego można wyłączyć od udziału w rozprawie w wypadkach i na zasadach, przewidzianych w ustawie o postępowaniu karnem przy wyłączeniu sędziów.

§ 66. Skazujące orzeczenie komisji dyscyplinarnej może być wydane jedynie po uprzednim umożliwieniu oskarżonemu dania wyjaśnień w sprawie czynionych mu zarzutów.

§ 67. Narady i głosowania kompletu orzekającego są tajne. Komplet orzeka większością głosów.

Przy naradzie nie wolno członkom kompletu wstrzymać się od głosowania ani w kwestji winy, ani ustalenia kary, chociażby odnośny członek kompletu w kwestji ustalenia winy był przegłosowany.

§ 68. Komplet orzekający prowadzi szczegółowy protokół swych czynności. Orzeczenia komisji dyscyplinarnej są motywowane. Protokół i orzeczenie winny być podpisane przez członków kompletu. Zapadłe orzeczenie względnie ostateczną decyzję podaje komplet orzekający komisji dyscyplinarnej niezwłocznie do wiadomości rady giełdowej.

§ 69. Orzeczenie komisji dyscyplinarnej podaje rada giełdowa do wiadomości członków giełdy przez umieszczenie stosownego obwieszczenia w sali zebrań giełdowych, dotyczącego jedynie sentencji orzeczenia.

§ 70. Skazanemu na karę wykluczenia z giełdy przysługuje w terminie 8-dniowym od dnia wydania orzeczenia prawo odwołania się od wymiaru kary do komisji odwoławczej o składzie przewidzianym w § 25 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o organizacji giełd.

Orzeczenie komisji odwoławczej jest ostateczne.

§ 71. W razie odwołania się skazanego do komisji odwoławczej w przepisany termin, prezes rady skierowuje odnośne podanie skazanego wraz z całkowitymi aktami do

Ministra Przemysłu i Handlu celem wyznaczenia kompletu orzekającego komisji odwoławczej oraz wyznaczenia miejsca i terminu pierwszego posiedzenia kompletu.

§ 72. W wypadku zastosowania kary wykluczenia z giełdy, prezes rady giełdowej zarządza natychmiastowe zawieszenie skazanego w prawach członkowskich lub czynnościach zastępowania członka giełdy, z chwilą zaś uprawnomocnienia się odnośnego orzeczenia, zarządza skreślenie go z listy członków giełdy, lub osób zastępujących członków na giełdzie.

Komisja rozjemcza i sądy rozjemcze.

§ 73. Komisję rozjemczą w składzie 20 osób wybiera ogólne zgromadzenie na zasadach i z kompetencjami przewidzianymi w §§ 27 i 28 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o organizacji giełd.

Członkami komisji rozjemczej mogą być tylko członkowie giełdy względnie osoby uprawnione do zastępstwa członków na giełdzie.

Wybrani członkowie komisji rozjemczej składają na ręce prezesa rady ślubowanie co do wykonywania swych obowiązków, wedle formy ustalonej przez radę giełdową.

§ 74. Spis członków komisji rozjemczej podaje rada giełdowa do wiadomości członków przez ogłoszenie na tablicy w sali zebrań giełdowych.

§ 75. Członkowie komisji rozjemczej wybierają z pośród siebie prezesa i jednego lub więcej wice-prezesów. Dla ważności uchwał komisji rozjemczej niezbędną jest obecność na posiedzeniu przynajmniej połowa członków. Prezes kieruje czynnościami komisji i sprawuje ogólny nadzór nad działalnością sądów rozjemczych.

§ 76. Sąd rozjemczy składa się co najmniej z trzech członków. Każda ze stron, w chwili złożenia skargi w biurze giełdy, względnie od chwili zawiadomienia o wniesieniu skargi przez stronę przeciwną, wybiera w ciągu 24 godzin równą liczbę sędziów, zawiadamiając o tem sekretarza sądów rozjemczych (§ 77).

Sędziowie ci wybierają dalszego członka komisji rozjemczej w charakterze przewodniczącego sądu rozjemczego.

W razie niewyznaczenia sędziego lub sędziów przez jedną ze stron lub w braku porozumienia co do osoby przewodniczącego, prezes względnie wice-prezes komisji rozjemczej wyznacza brakujących sędziów, względnie przewodniczącego z urzędu.

§ 77. Prezes rady giełdowej w porozumieniu z prezesem komisji rozjemczej mianuje dla sądów rozjemczych stałego sekretarza, któremu winna być osoba, posiadająca ukończone wykształcenie prawnicze.

§ 78. Sąd rozjemczy urządzuje w siedzibie giełdy.

§ 79. Wniesienie skargi do sądu rozjemczego następuje pisemnie, ewentualnie proto-

kularnie w biurze giełdowem przy równoczesnem wniesieniu ustanowionych przez radę giełdową opłat.

§ 80. Za czynności sądów rozjemczych pobierane będą opłaty w wysokości określonej przez radę giełdową. Opłaty te nie mogą przewyższać opłat pobieranych przez Sądy Państwowe. Sumy, które wpływają z opłat, przelewają się do ogólnych funduszków giełdy.

§ 81. Sędzia obowiązany jest usunąć się sam i może być wyłączony przez strony:

1. jeśli wobec jednej ze stron jest w stosunku pełnomocnika lub współzainteresowanego,
2. w sprawach osób z nim spokrewnionych do 4 stopnia lub spowinowaconych do 2-go stopnia,
3. kiedy zachodzi inny dostateczny powód, uprawniający do przypuszczenia stronniczości.

O wyłączeniu sędziego decyduje ostatecznie prezes względnie wiceprezes komisji rozjemczej.

Po rozpoczęciu rozprawy nie można sędziego wyłączyć.

§ 82. Odwołania od orzeczeń sądów rozjemczych są niedopuszczalne.

Komisja rewizyjna.

§ 83. Dla sprawdzania kasowości i księgowości giełdy wybiera ogólne zgromadzenie członków giełdy corocznie komisję rewizyjną w składzie 5 osób, którym przysługuje prawo

przeglądania w każdej chwili rachunków i ksiąg oraz sprawdzania kasy.

Członkami komisji rewizyjnej mogą być tylko członkowie giełdy lub ich prawni zastępcy na giełdzie. Pełnomocnicy mogą być wybrani do komisji rewizyjnej tylko w tym wypadku, jeżeli przysługuje im prawo biernego wyboru do rady giełdowej.

Członkowie rady giełdowej nie mogą być członkami komisji rewizyjnej.

Komisja rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego i jego zastępców. Czynności komisji są prawomocne w obecności 3 członków, łącznie z przewodniczącym lub jego zastępcą.

§ 84. Komisja rewizyjna winna zebrać się najpóźniej na miesiąc przed terminem ogólnego zgromadzenia, celem sprawdzenia księgowości i kasowości giełdy. Komisja doręcza radzie giełdowej protokół z przeprowadzonej rewizji, który podaje się do wiadomości zwyczajnego ogólnego zgromadzenia członków giełdy.

Dochody giełdy i wpływ z kar.

§ 85. Dochody giełdy składają się ze składek członkowskich, z opłat za wejścia na zebrania giełdowe, z prenumeraty ceduły giełdowej, z opłat sądu rozjemczego, z uchwalonych przez radę opłat nadzwyczajnych i wreszcie z dochodów od majątku giełdy.

§ 86. Wszystkie opłaty ustala się w drodze uchwał rady giełdowej, ogłaszanych przez

wywieszenie stosownego komunikatu w lokalu giełdy.

Z dochodów giełdy pokrywa się wszystkie wydatki budżetowe oraz wydatki nadzwyczajne, uchwalone przez radę.

§ 87. Kary pieniężne (dyscyplinarne i porządkowe) wpływają do funduszu ubogich gminy m. Warszawy i są ściągane, na żądanie rady giełdowej, trybem przewidzianym dla należności skarbowych.

Sprawowanie urzędów.

§ 88. Sprawowanie czynności członków rady giełdy, komisji dyscyplinarnej, rozjemczej i rewizyjnej jest honorowe.

Rada giełdowa może jednakże wedle własnego uznania członkom tych komisji wyznaczyć z kasy giełdy stosowne odszkodowanie za strate czasu i zarządzić zwrot koniecznych wydatków.

Rozwiązanie giełdy.

§ 89. Rozwiązanie giełdy może nastąpić:

1. na zasadzie p. 3 § 33 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o organizacji giełd,
2. na skutek uchwały ogólnego zgromadzenia członków giełdy, powziętej większością $\frac{2}{3}$ głosów obecnych.

W razie rozwiązania giełdy, majątek giełdy przekazuje się na cele społeczne według bliższego określenia ogólnego zgromadzenia; gdyby tą drogą uchwała ta nie mogła

być powziętą, decyduje o przeznaczeniu majątku giełdy Minister Przemysłu i Handlu wspólnie z Ministrem Skarbu.

Zmiana statutu.

§ 90. Zmiana statutu może nastąpić na mocy uchwały rady giełdowej powziętej większością $\frac{2}{3}$ głosów obecnych po uzyskaniu zatwierdzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Niniejsze przepisy zatwierdzone zostały na mocy uchwały Rady Giełdy Zbożowo-Towarowej w Warszawie z dnia 12 czerwca 1925 r.

Prezes Rady
(—) Z. Chrzanowski

PRZEPISY O POSTĘPOWANIU przed Sądem Rozjemczym Giełdy Zbożowo- Towarowej w Warszawie.

§ 1. Spory, wynikające z transakcyj giełdowych, stwierdzonych kartą umowy, rozstrzyga wyłącznie, o ile strony nie umówiły się inaczej na piśmie, Sąd Rozjemczy.

§ 2. Sąd Rozjemczy może rozstrzygać również spory, wynikające z transakcyj zawartych poza giełdą, tak pomiędzy członkami giełdy, jak też pomiędzy osobami i firmami, nie należącymi do giełdy. Jednakże Prezydium Komisji Rozjemczej może w każdym poszczególnym wypadku odmówić rozpatrzenia takiego sporu, bez podania motywów swojej decyzji, jak również ma prawo warunkować przyjęcie takiego sporu do rozpatrzenia dokonaniem przez strony zapisu na sąd zgodnie z art. 1369 ust. post. cywil.

§ 3. Strona, wytaczająca powództwo, winna jest złożyć w sekretarjacie giełdy piśmienną skargę na imię Komisji Rozjemczej i uiścić opłaty sądowe stosownie do §§ 22 i 23 niniejszego regulaminu. Skarga powodowa winna zawierać:

- a) nazwiska i adresy stron,
- b) przytoczenie okoliczności sprawy, z których powództwo wynika,

- c) powołanie dowodów, na których skarga jest oparta,
- d) konkluzję, zawierającą w sobie ściśle żądania skarżącego wraz z określeniem wartości tych żądań w walucie krajowej,
- e) nazwiska członka Komisji Rozjemczej, którego strona wybiera na swego sędziego.

Jeżeli spór wynika z transakcji giełdowej, strona skarżąca obowiązana jest dołączyć do skargi kartę umowy, względnie uwierzytelniony odpis takowej.

§ 4. Skarga powodowa winna być złożona przez stronę skarżącą z 3 odpisami, jak również muszą być dołączone 3 odpisy wszystkich składanych wraz ze skargą dokumentów. W razie niezłożenia wszystkich wymienionych odpisów Sekretarjat Giełdy może zażądać dodatkowego złożenia takowych, co strona skarżąca obowiązana jest uskutecznić w terminie trzydniowym.

§ 5. Po otrzymaniu skargi Sekretarjat Giełdy w ciągu trzech dni przesyła odpis skargi i załączników stronie pozwanej, która w ciągu 24 godzin od chwili otrzymania skargi winna jest zakomunikować Sekretarjatowi piśmiennie nazwisko wybranego przez siebie sędziego. Jeżeli tego nie uczyni, jak również w wypadkach niewskazania przez stronę powodową w wniesionej przez nią skardze nazwiska wybranego przez siebie sędziego, sędziów wyznaczy przewodniczący Komisji Rozjemczej lub jego zastępca.

§ 6. Stronie pozwanej przysługuje prawo zgłoszenia powództwa wzajemnego, które jednakże powinno być złożone nie później, jak w pierwszym terminie rozprawy. W przeciwnym razie powództwo wzajemne nie ulega rozpatrzeniu łącznie z powództwem pierwotnem. Powództwo wzajemne musi odpowiadać tym wszystkim wymaganiom, jakie się stosują do skargi powodowej (patrz § 3 niniejszego regulaminu).

§ 7. Sąd Rozjemczy składa się z dwóch sędziów i przewodniczącego. Przewodniczącego Sądu Rozjemczego wybierają sędziowie z pośród członków Komisji Rozjemczej. O ile sędziowie w sprawie wyboru przewodniczącego nie dojdą do porozumienia, wówczas przewodniczącego Sądu Rozjemczego wyznacza przewodniczący Komisji Rozjemczej lub jego zastępca. Sąd może, o ile uzna za potrzebne, zwiększyć swój komplet do 5 członków.

§ 8. Terminy posiedzeń Sądu Rozjemczego wyznacza przewodniczący Komisji Rozjemczej, lub jego zastępca. Sekretarjat Giełdy zawiadamia strony o terminie posiedzenia sądowego przynajmniej na 3 dni naprzód.

§ 9. Na wyznaczone dla rozprawy sądowej posiedzenie strony obowiązane są stawieć się osobiście lub przez pełnomocników.

§ 10. W razie nieprzybycia na posiedzenie sądu strony powodowej, Sąd Rozjemczy może na żądanie strony pozwanej sprawę

umorzyć, o ile strona powodowa nie prosiła o rozpoznanie sprawy w jej nieobecności. Uiszczone przez stronę powodową opłaty sądowe zwrotowi nie podlegają.

§ 11. W razie nieprzybycia na posiedzenie sądu strony pozwanej i niezłożenia przez nią wyjaśnień na piśmie, względnie usprawiedliwienia swojej nieobecności, od uznania sądu zależy albo odroczyć rozprawę na nowy termin, albo też rozpatrzyć sprawę i wydać wyrok w nieobecności strony pozwanej na zasadzie posiadanych informacji i dokumentów (art. 1381 ust. Post. cywil.).

§ 12. Sąd Rozjemczy może na wniosek stron lub z własnej inicjatywy powoływać świadków, rzeczoznawców, zarządzać dokonanie ekspertyzy i t. p. Wynikające z tego powodu koszty w wysokości ustalonej przez Sąd Rozjemczy, winna uiścić ta strona, na prośbę której odnośny dowód się przeprowadza. Jeżeli dowód ze świadków, rzeczoznawców i t. p. Sąd przeprowadza z własnej inicjatywy, wówczas związane z tym koszty winna uiścić strona powodowa.

§ 13. Po zbadaniu wszystkich okoliczności sprawy, rozpatrzeniu dokumentów, prób i t. p., wreszcie po wysłuchaniu świadków i rzeczoznawców, o ile takowi byli wezwani, Sąd udziela głosu stronom dla złożenia swoich wyjaśnień z tem, że najprzód składa wyjaśnienia strona powodowa, a potem strona pozwana. Skoro przewodniczący sądu uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną, zamyka

rozprawy, lecz nie wcześniej, jak po wysłuchaniu stron w równej liczbie ustnych wyjaśnień.

§ 14. Sąd Rozjemczy po wysłuchaniu stron i rozważeniu wszystkich przytoczonych w sprawie okoliczności wydaje wyrok według swego sumienia. Wyrok Sądu Rozjemczego nie może być sprzeczny z ustawą giełdową i obowiązującym regulaminem.

§ 15. Wyroki Sądu Rozjemczego wydają się na piśmie z krótkiem umotywowaniem i ogłaszają się stronom. Wyroki zapadają większością głosów i stają się prawomocne od chwili podpisania przez przewodniczącego i jednego z sędziów, a jeżeli komplet sądowy składał się z 5 osób, to przez przewodniczącego i dwóch sędziów.

§ 16. W razie potrzeby Sąd Rozjemczy może odroczyć ogłoszenie wyroku na termin nie przekraczający 3 dni.

§ 17. Niezwłocznie po ogłoszeniu wyroku strony winny złożyć oświadczenie Sądowi, czy żądają przedstawienia aktów sprawy właściwemu Sądowi koronnemu w celu otrzymania tytułu wykonawczego, stosownie do art. 1394 i 1395 Ust. Post. Cywil.

§ 18. Odpis wyroku Sądu Rozjemczego Sekretarjat Giełdy przesyła stronom w terminie trzydniowym od dnia jego ogłoszenia.

§ 19. Wyroki Sądu Rozjemczego są ostateczne i nie podlegają zaskarżeniu za wyjątkiem wypadków, przewidzianych w art. 1396 i 1397 Ust. Post. Cywil.

§ 20. Wyrok Sądu Rozjemczego winien być wykonany przez strony w ciągu dni 3-^{ch} od dnia doręczenia odpisu, o ile w samym wyroku nie wskazany jest inny termin jego wykonania.

§ 21. W razie niewykonania wyroku we właściwym terminie, zainteresowanej stronie przysługuje prawo złożenia skargi do Rady Giełdowej zgodnie z p. 12 § 18 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go grudnia 1924 r. o organizacji giełd (Dziennik Ustaw Nr. 114, 1924 r., poz. 1019).

§ 22. Opłata sądowa wynosi zależnie od wartości przedmiotu sporu: do 5.000 zł. — 3%, nie mniej wszakże niż zł. 30; od 5.000 zł. do 10.000 zł., od pierwszych 5.000 zł. — 150 zł. i od sumy, przewyższającej 5.000 zł. — 2%; od 10.000 zł. do 20.000 zł. — od pierwszych 10.000 zł. — 250 zł. i od sumy, przewyższającej 10.000 zł. — 1½%; od wartości powództwa, przewyższającego 20.000 zł., od pierwszych 20.000 zł. — 400 zł. i od sumy, przewyższającej 20.000 zł., — 1%.

§ 23. Opłaty sądowe strona skarżąca obowiązana jest uiścić w kasie giełdowej przy wytoczeniu powództwa. W razie uwzględnienia powództwa Sąd zasądza na rzecz strony powodowej opłaty sądowe od strony pozwanej. W razie uwzględnienia przez Sąd powództwa w pewnej tylko części, na rzecz strony powodowej mogą być zasądzone opłaty sądowe od strony pozwanej tylko w odpowiedniej części. Koszty związane z przepro-

wadzeniem dowodów ze świadków, rzeczoznawców i t. p. (§ 12 niniejszego regulaminu) Sąd zasądza od strony przegrywającej sprawę.

§ 24. Niezależnie od opłat sądowych (§§ 22 i 23) i kosztów, związanych z przeprowadzeniem dowodów (§ 12), Sąd Rozjemczy, na żądanie strony, wygrywającej sprawę, może zasądzić na jej rzecz od strony przeciwnej koszty za prowadzenie sprawy. Wysokość tych kosztów ustala Sąd Rozjemczy według swego uznania, jednakże nie mogą one wynosić sumy większej, niż opłaty sądowe.

§ 25. Jeżeli przed terminem rozprawy sądowej strony zawrą układ pojednawczy lub zgłoszą wniosek umorzenia nazawsze postępowania, połowa wpłaconych do kasy giełdowej opłat sądowych ulega zwrotowi.

POSTANOWIENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w sprawie zatwierdzenia regulaminu transakcji, zawieranych na Giełdzie Zbożowo-Towarowej w Warszawie, oraz norm regulaminowych.

Zgodnie z § 19 statutu Giełdy Zbożowo-Towarowej w Warszawie z dnia 31 grudnia 1925 r., ustanowionego na mocy par. 1 ust. 2 i par. 12 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 1019, zatwierdzam niniejszem „Regulamin transakcji, zawieranych na Giełdzie Zbożowo-Towarowej w Warszawie” oraz „Normy Regulaminowe”, jako uzupełnienie wymienionego Regulaminu.

Minister Przemysłu i Handlu

(—) *E. Kwiatkowski*

(miejsce
pieczęci)

Za zgodność;

Eugenjusz Wcisło

Radca Ministerjalny.

REGULAMIN

tranzakcji, zawieranych na Gieldzie Zbożowo-
Towarowej w Warszawie.

§ 1.

Zasada Podstawowa.

Założeniem podstawowem wszelkich tranzakcji, zawieranych na zasadzie niniejszego Regulaminu, winna być dobra wola i dobra wiara kontrahentów.

W wypadkach zaniechania pewnych przepisów formalnych (np. w sposobie reklamacji, delacji i próbobrania) Sąd Rozjemczy może nie stosować przewidzianych z tego powodu skutków prawnych:

- a) jeżeli cel, do którego przepisy zmierzają, został osiągnięty w inny sposób;
- b) jeżeli jedna ze stron uchybiła zasadzie § 1.

§ 2.

Ważność Regulaminu.

Przepisy niniejszego regulaminu, o ile strony nie umówią się inaczej na piśmie, obowiązują dla wszystkich tranzakcji, zawiera-

nych na Giełdzie za pośrednictwem przysię-
głych maklerów giełdowych.

Do transakcji, zawieranych poza Giełdą,
niniejszy regulamin ma zastosowanie, o ile
strony powołały się nań na piśmie przy za-
warcu transakcji.

§ 3.

Ceny.

Ceny w zawieranych na Giełdzie tran-
zacjach należy rozumieć w gotowiźnie za 100
klg. w walucie, obowiązującej w Państwie, bez
żadnych potrąceń.

§ 4.

Pochodzenie i gatunek produktów.

O ile w umowie inaczej nie zaznaczono,
należy rozumieć, że transakcje są dokonane
produktami krajowymi, pochodzącymi z oko-
licy załadowania.

W kartach umowy i raportach maklerzy
wymieniają pochodzenie zboża: wschodnio-
małopolskie, zachodnio-małopolskie, poznań-
skie, pomorskie, kongresowe, kresowe-połu-
dniowo-wschodnie i kresowe-północno-wscho-
dnie, oraz gatunek: jednolite i zbierane.

W razie braku wyraźnego określenia po-
chodzenia okolicy załadowania lub gatunku
zboża należy rozumieć, że transakcja dotyczy
zboża kongresowego w gatunku, odpowiadają-
cym normom, obowiązującym na Giełdzie.

Kupujący nie jest obowiązany do przy-

jęcia towaru innego pochodzenia, niż zaznaczono w umowie.

§ 5.

Minimum tranzakcji.

Najmniejsza ilość zboża i jego przetworów dopuszczalna do tranzakcji giełdowej jest 10.000 kg., która jednak może się składać z kilku gatunków zboża, względnie kilku gatunków przetworów zbożowych.

Wyjątek stanowią nasiona: pastewne, oleiste i inne, oraz zboża siewne, na które tranzakcje mogą być zawierane w mniejszych ilościach.

§ 6.

Ładunek wagonowy.

Pod wyrażeniem „ładunek wagonowy“ lub „wagon“ bez bliższego określenia rozumie się ilość 15.000 kg.

§ 7.

Wyzyskanie siły nośnej wagonu.

W razie załadowania do wagonu mniejszej lub większej ilości towaru, aniżeli tego wymagają obowiązujące przepisy kolejowe, różnicę przewozu i inne wynikające z tego straty ponosi sprzedawca.

§ 8.

„Okolo“ — „circa“.

W razie użycia w umowie przy oznaczeniu ilości sprzedanego zboża wyrażenia „oko-

ło“ (circa), sprzedawca ma prawo dostarczyć o 5% więcej lub o 5% mniej, niż umówiona ilość.

W obydwu wymienionych wypadkach nadwyżkę czy też niedobór oblicza się nie według cen, przewidzianych w umowie, lecz według przeciętnej ceny bieżącej, notowanej na Gieldzie w dniu dostawy towaru. W razie braku w tym dniu notowań przyjmuje się cenę przeciętną notowań z dwóch dni giełdowych, poprzedzających dostawę. Gdyby notowań danego gatunku zboża w tym okresie nie było, na żądanie jednej ze stron cenę obrachunkową ustala Komisja Notowań na najbliższem posiedzeniu.

Przy dostawie jednorazowo całej umówionej ilości 5% nadwyżki lub niedoboru oblicza się od całej zakontraktowanej partji, a przy dostawach częściowych tylko od poszczególnych dostarczonych ilości.

W razie całkowitego lub nawet częściowego niewykonania umowy, względnie jej stornowania, powyższe normy co do „circa“ nie mają zastosowania.

§ 9.

„Od — Do“.

Przy tranzakcjach, w których umówiona ilość waha się między dwiema określonymi ilościami, np. od 25 do 30 tonn, sprzedającemu przysługuje prawo dostawy w ramach umowy. W razie niedostarczenia towaru, jako pod-

stawę do rozrachunku względnie odkupu przyjmuje się ilość przeciętną.

§ 10.

„Franco“.

Określenie „franco“ oznacza, że sprzedający obowiązany jest dostarczyć towar kupującemu bez żadnych kosztów poza ceną umówioną na miejsce, związane z określeniem „franco“, względnie dostarczyć dokumenty, stwierdzające załadowanie towaru stosownie do dyspozycji kupującego.

Przy sprzedaży „franco stacja odbiorcza“ sprzedającego obciąża tylko przewóz kolejowy, zaś wszelkie inne opłaty miejscowe, jak: komunalne, państwowe i t. p. ponosi kupujący.

Przy sprzedaży „franco stacja załadowania“ bez wymienienia nazwy stacji rozumie się zawsze waгон kolei szerokotorowej.

§ 11.

„Loco“.

Określenie „loco“ oznacza, że towar znajduje się w miejscu, związanem z wyrazem „loco“ i że w chwili sprzedaży jest gotowy do odbioru.

§ 12.

Towar w drodze.

Określenie „towar w drodze“ oznacza, że towar w chwili sprzedaży był załadowany.

§ 13.

Waga gatunkowa.

Przy tranzakcjach na podstawie wagi gatunkowej obowiązuje waga litrowa, wyrażona w gramach.

O ile w karcie umowy waga gatunkowa nie została określona, to co do wagi strony obowiązują normy, ustalone przez Radę Giełdową.

§ 14.

Waga do obliczenia.

Przy tranzakcjach, przewidujących dostawy kolejami i wodą i opartych na zasadach, o których mowa w §§ 13 i 18, za podstawę do obliczenia będzie brana waga, stwierdzona urzędowo przez kolej na stacji wysyłającej lub przez szypra na konosamencie.

O ile ładunek kolejowy wagonowy przyjdzie na stację odbiorczą nie ważony uprzednio przez kolej, do obrachunku obowiązywać będzie waga kolejowa stacji odbiorczej, przy czem ewentualne koszta ważenia ponosi sprzedający.

Jeżeli zachodzi różnica między wagą stwierdzoną urzędownie przez kolej na liście przewozowym i na wtórniku, do obrachunku miarodajną jest waga stwierdzona na liście przewozowym.

Jeżeli, w razie wysłania towaru ze stacji nie posiadającej wagi kolejowej i stwierdzenia wagi brutto wagonu na stacji pośredniej

bez ważenia próżnego wagonu, okaże się, po nadejściu towaru na stację odbiorczą i po ważeniu wagonu brutto oraz stwierdzeniu wagi próżnego wagonu, zgodność wag brutto stacji pośredniej i stacji odbiorczej, zaś niezgodność wagi próżnego wagonu wskutek omyłkowego podania jej przez stację pośrednią, — to różnica tary próżnego wagonu winna być uwzględniona przez kontrahentów w obliczeniu.

O ile waga brutto stacji odbiorczej okaże się większa od wagi brutto stacji pośredniej, to różnicę pomiędzy temi wagami należy potrącić z różnicy tary próżnego wagonu.

W zasadzie ustala się, że ewentualne omyłki lub niedokładności w wadze kolejowej nie mogą być dla żadnej ze stron powodem zysku.

§ 15.

„Luzem“.

O ile w umowie nie zaznaczono inaczej, wszystkie ładunki zbożowe rozumieją się „luzem“ (a la rinfuza).

§ 16.

Data wysyłki.

Data wysyłki towaru jest data, wskazana na stemplu stacji załadowniczej na liście przewozowym, lub data szypra na konosamencie.

§ 17.

Odbiór towaru.

Odbiór i sprawdzenie gatunku towaru następuje przez kupującego na miejscu przeznac-

czenia, o ile w umowie inaczej nie zaznaczono.

Jako miejsce przeznaczenia rozumie się miejsce, wskazane przez kupującego, a przy sprzedaży „towaru w drodze” rozumie się stację odbiorczą, na którą dokumenty przewozowe według umowy były wypisane.

Wręczenie względnie przedstawienie dokumentów załadowania, lub powiadomienie o wysyłce z podaniem numeru wagonu winno nastąpić przed nadejściem ładunku na stację przeznaczenia.

Jeżeli stacją przeznaczenia ma być stacja, leżąca poza granicami Państwa, kupujący obowiązany jest uprzedzić o tem sprzedawcę przy zawieraniu tranzakcji, w przeciwnym razie kupujący nie ma prawa dysponowania towarem na stację zagraniczną.

§ 18.

Terminy dostaw i odbioru.

Terminy dostaw określają się:

- a) dostawa śpieszna lub natychmiastowa,
- b) dostawa bieżąca,
- c) dostawa na określony termin.

Dostawa śpieszna lub natychmiastowa oznacza dostawę furą lub też załadowanie do wagonu lub berlinki w ciągu 6 dni od zawarcia tranzakcji względnie od zadysponowania towarem.

Dostawa bieżąca (prompt) oznacza dostawę furą lub też załadowanie do wagonu czy berlinki najdalej w ciągu dni 12 od zawarcia tranzakcji względnie zadysponowania towarem.

Tranzakcje na określony termin dostawy dopuszczalne są tylko w ramach dozwolonych odnośnymi przepisami prawnymi.

Przy sprzedaży „loco skład” nabywca obowiązany jest do zabrania towaru ze spiżarni lub ze składu w ciągu 48 godzin od chwili zawarcia umowy. Termin ten nie ma zastosowania do transakcji ponad 30.000 kg., gdzie nabywca obowiązany jest odebrać pierwsze 30.000 kg. w ciągu 48 godzin od chwili zawarcia umowy, a następnie odbierać co najmniej 30.000 kg. dziennie.

Odbiór z wagonu lub berlinki względnie ze składu kolejowego lub portowego odbywa się według przepisów kolejowych lub wodnych, przyczem kupujący obowiązany jest przystąpić do zabrania towaru tego samego dnia, jeżeli transakcja zawarta została przed godz. 12, zaś najdalej dnia następnego, jeżeli transakcja zawarta została po godz. 12-ej.

Przy obliczaniu terminów dzień zawarcia umowy nie liczy się. Terminy dostaw biegną od daty zadysponowania towaru, przyczem dyspozycja winna być udzielona przez kupującego najdalej w ciągu 48 godzin od daty zawarcia umowy.

W wypadkach, kiedy dostawa ma nastąpić w workach kupującego, terminy dostaw biegną od daty nadejścia worków, przy czem w razie nienadejścia worków w ciągu 6 dni na stację wskazaną przez sprzedającego, osta-

tniemu przysługuje prawo zakupuienia odnośnej ilości worków na rachunek kupującego.

§ 19.

Bieg terminów.

Wszelkie terminy i zwłoki, o których mowa w niniejszym regulaminie, odnoszą się do dni powszednich z wyłączeniem dni niedzielnych i świątecznych.

Dzień zawarcia transakcji lub zadysponowania towaru, wreszcie dzień postawienia w zwłocę przy biegu terminów nie liczy się.

§ 20.

Postawienie w zwłocę.

Jeżeli sprzedający nie dostarczył lub nie załadował towaru w umówionym terminie, to kupujący w ciągu 3 dni po upływie terminu ma prawo postawić sprzedającego, zamieszkałego w Warszawie, listownie, a zamieszkałego na prowincji — telegraficznie w 5-dniowej zwłocę. Takież prawo postawienia w zwłocę przysługuje sprzedającemu w stosunku do kupującego, ile ten ostatni we właściwym terminie nie zadysponował lub nie odebrał towaru lub też nie zapłacił należności.

O ile sprzedający względnie kupujący w przewidzianym 3-dniowym terminie nie postawił swojego kontrahenta w zwłocę, rozumieć należy, że umowa za zgodą stron przedłużona została na taki sam nowy okres, jaki był przewidziany w pierwotnej umowie.

O ileby w ciągu 3 dni po upływie tego nowego okresu żadna ze stron nie domagała się wykonania umowy, to z chwilą upływu tego 3-dniowego terminu umowa uważa się przez strony za rozwiązana bez żadnych wzajemnych pretensji.

Dzień, w którym sprzedający lub kupujący otrzymał zawiadomienie o postawieniu w zwłoce, przebiegu terminów nie liczy się.

§ 21.

Skutki postawienia w zwłoce.

I. Zwłoka sprzedającego.

Jeżeli sprzedający nie wypełni w terminie zobowiązań przewidzianych umową, kupujący ma prawo, po postawieniu go w zwłoce i po upływie terminu zgodnie z §20:

- a) wycofać się z umowy bez pretensji do odszkodowania,
- b) odkupić się na giełdzie w drodze licytacji w ciągu najbliższych 3 dni giełdowych i żądać odszkodowania w wysokości różnicy pomiędzy ceną odkupu i ceną kupna wraz z kosztami, związanymi z odkupem,
- c) zrzec się towaru i żądać różnicy, jaka zachodzić będzie pomiędzy przeciętną ceną, notowaną na najbliższym zebraniu giełdowym po upływie terminu zwłoki, i ceną kupna.

II. Zwłoka kupującego.

Jeżeli kupujący zwleka z odbiorem towaru, względnie z zapłatą, sprzedający ma

prawo, po postawieniu go w zwłoce i po upływie terminu zgodnie z § 20:

- a) wycofać się z umowy bez pretensji do odszkodowania,
- b) zrzec się dostawy i żądać odszkodowania w wysokości różnicy pomiędzy przeciętną ceną, notowaną na najbliższem zebraniu giełdowem po upływie terminu zwłoki, i ceną kupną,
- c) sprzedać towar z licytacji jaknajkorzystniej w ciągu 3 dni giełdowych na rachunek i koszt kupującego,
- d) do upływu terminu postawienia w zwłoce względnie do następnego dnia po upływie terminu licytacji zamagazynować towar w odpowiednim miejscu na rachunek i koszt kupującego.

III. Strona stawiająca w zwłoce obowiązana jest jednocześnie z postawieniem w zwłoce powiadomić stronę przeciwną, z którego uprawnienia zamierza korzystać na wypadek niewykonania umowy.

IV. W razie sprzedaży lub odkupu z licytacji sprzedający względnie kupujący, zamieszkały w Warszawie, winien być powiadomiony przez stronę przeciwną listownie, a zamieszkały na prowincji — telegraficznie o miejscu i czasie licytacji przynajmniej na 24 godzin przed terminem licytacyjnym,

V. Gdyby, w razie zrzeczenia się przez którąkolwiek stronę towaru i żądania różnicy pomiędzy ceną umowy i przeciętną ceną, notowaną na najbliższem zebraniu giełdowem,

w oznaczonych okresach nie było na dany rodzaj towaru notowań w ciągu następujących po sobie 4-ech dni giełdowych, to cenę obrachunkową ustala Komisja Notowań na najbliższem posiedzeniu na wniosek strony zainteresowanej.

VI. Kupujący może wypełnić opóźnione zobowiązanie w oznaczonym delacją terminie z warunkiem pokrycia spowodowanych zwłoką kosztów.

VII. Licytacja odbywa się na zasadzie przepisów, zatwierdzonych przez Radę Giełdową.

§ 22.

Próba i typ.

Sprzedaż może mieć miejsce według ścisłej próby lub też na podstawie próby typowej.

Przy sprzedaży według próby ścisłej dostarczony towar musi odpowiadać najdokładniej próbie sprzedażnej.

Przy sprzedaży według próby typowej dostarczony towar może się różnić od próby typowej w drobnych szczegółach, nie może mieć jednak innego charakteru i przedstawiać mniejszej wartości.

Przy sprzedaży na podstawie prób dopuszczalne są zarówno próby otwarte, jak i zamknięte czyli opieczetowane.

Przy tranzakcjach mąką i otrębami oznaczenie procentowości ma znaczenie „typu“.

Dyskwalifikacja towaru.

Przy transakcjach, zawieranych nie na podstawie próby, dostarczone ziarno może być zakwestjonowane lub nieprzyjęte przez kupującego, jeżeli nie odpowiada celowi, do którego jest z natury swojej przeznaczone, np. żyto i pszenica, jeżeli nie może być użyte na mąkę, jęczmień browarny, jeżeli nie kielkuje, i jeżeli o wadach towaru nie wspomniano w karcie umowy.

W szczególności towar może być zakwestjonowany lub nieprzyjęty:

- a) jeżeli towar posiada żuczki (wołki),
- b) jeżeli towar jest stęchły,
- c) jeżeli żyto zawiera sporysz, a pszenica śnieć,
- d) jeżeli towar zawiera porośnięte ziarno lub jest zanieczyszczony w stopniu, przewyższającym normę dopuszczalnego zanieczyszczenia,
- e) jeżeli towar nie odpowiada normom, ustanowionym przez Radę Giełdową.

Jednakże od woli kupującego zależy przyjęcie zakwestjonowanego towaru i wówczas sprzedającego obowiązuje redukcja ceny, jaką ustali arbitraż.

Kupujący musi towar odebrać, o ile różnica ustanowiona przez arbitraż nie przekracza 5% wartości.

Przepis ten dotyczy również transakcji, zawieranych na podstawie próby.

§ 24.

Reklamacje.

A. Reklamacje co do gatunku i jakości zboża, odbieranego w Warszawie, winny być czynione na piśmie i dopuszczalne są do godziny 12-ej rano następnego dnia po przystąpieniu do odbioru.

Jednocześnie z piśmienną reklamacją kupujący obowiązany jest pobrać w należyty sposób próby i wraz z odnośnym protokołem próbobrania dostarczyć je sprzedającemu tegoż samego dnia do godz. 6 wieczorem.

Przy piśmiennej reklamacji, a najpóźniej przy doręczeniu w należyty sposób pobranych prób kupujący obowiązany jest zawiadomić sprzedającego, jakie konsekwencje zamierza wyciągnąć z tytułu reklamacji, a mianowicie:

1. czy zamierza wycofać się z umowy bez pretensji do odszkodowania czy też z odszkodowaniem,
2. czy żąda bonifikaty za gorszy gatunek towaru i w jakiej wysokości,
3. czy też odmawia przyjęcia towaru i żąda towaru zamiennego.

Zgłoszenie reklamacji nie zwalnia kupującego od obowiązku zaopiekowania się towarem w należyty sposób.

B. Jeżeli sprzedający zamieszkuje poza Warszawą i niema pełnomocnika w Warszawie, kupujący w razie reklamacji obowiązany jest wysłać sprzedającemu zawiadomienie telegraficznie zaraz, a najpóźniej do godziny 12 rano dnia następnego po przystąpieniu do

odbioru, oraz tego samego dnia wysłać sprzedającemu zapieczętowane, pobrane w należyty sposób próby, przyczem kupujący obowiązany jest towar zabrać na skład i zaopiekować się nim w należyty sposób.

Jednocześnie z piśmienną reklamacją kupujący jest obowiązany zawiadomić sprzedającego, jakie konsekwencje z tytułu reklamacji zamierza wyciągnąć, a to stosownie do L. A pp. 1, 2, 3.

C. Sprzedający niezależnie od tego, czy zamieszkuje w Warszawie czy na prowincji, obowiązany jest w razie, jeżeli reklamacji nie uznaje, zawiadomić o tem kupującego telegraficznie niezwłocznie, a najpóźniej w ciągu 48 godzin od chwili otrzymania reklamacji.

Niewysłanie zawiadomienia o nieuznaniu reklamacji w powyżej wskazanym terminie rozumieć należy jako przyjęcie przez sprzedającego reklamacji.

D. W razie wysyłki towaru poza obręb Warszawy kupujący obowiązany jest zakwestjonowany towar niezwłocznie po przybyciu odebrać i zaopiekować się nim w należyty sposób, a co do reklamacji zarówno kupujący, jak i sprzedający winni postąpić zgodnie z przepisami wymienionymi w pp. A, B i C niniejszego paragrafu.

E. W wypadku stwierdzenia podstawy do reklamacji dopiero w trakcie wyładowania towaru, niedostrzegalnej przed rozpoczęciem wyładunku, kupujący upoważniony

jest do wzięcia ładunku na skład i dochodzenia reklamacji w przepisany sposób.

F. Pod należytem zaopiekowaniem się towarem rozumieć należy takie zaopiekowanie się, które chroni towar od zepsucia, ubytku i od nadmiernych kosztów.

G. W wypadkach niezachowania formalności, szczegółowo wymienionych w niniejszym paragrafie, Sąd Rozjemczy mocen jest decydować o słuszności postępowania stron.

§ 25.

Zapłata.

O ile w umowie inaczej nie zaznaczono, zapłata winna nastąpić:

1. przy tranzakcjach „loco“ gotówką przy odbiorze towaru,
2. przy tranzakcjach „franco wagon“, „franco berlinka“ lub „franco stacja załadowania“ wzamian dokumentów przewozowych,
3. przy tranzakcjach „franco stacja odbiorcza“ przy nadejściu towaru.

Gdy warunki zapłaty brzmią „wzamian za fracht“ i towar nadszedł na stację przeznaczenia, a sprzedający nie jest w stanie przedstawić wtórnika frachtu, zapłata winna nastąpić w ciągu 24 godzin po odebraniu towaru przez kupującego lub jego klienta.

Gdy warunki zapłaty brzmią „za wtórnik frachtu“, odbiorcy nie przysługuje prawo odbioru towaru, aczkolwiek adresowanego na jego imię lub jego klienta, bez wtórnika frachtu, gdyż z natury umowy towar wówczas

nie jest jego własnością. W tym wypadku wolno mu odebrać towar za wyraźną piśmienne zgodą sprzedającego.

§ 26.

Odpowiedzialność.

Przy sprzedaży „franco stacja załadowania” ryzyko transportu ciąży na kupującym, natomiast przy sprzedaży „franco stacja odbiorcza” ryzyko transportu ciąży na sprzedającym.

Zarówno w pierwszym, jak i w drugim wypadku odpowiedzialność za gatunek towaru ciąży na sprzedającym do nadejścia towaru na stację przeznaczenia.

Obowiązkiem sprzedającego jest ponadto dbać, aby załadowanie towaru nastąpiło bez zarzutu, t. j. aby wagon był cały, czysty bez obcych i szkodliwych zapachów (nafta, oliwa), przy ładunkach zaś w workach, aby worki były całe.

§ 27.

Siła wyższa.

Wypadki siły wyższej (*vis major*) jak: klęski żywiołowe, wojny, zaburzenia, bezrobocie i przerwy komunikacji powinny być uwzględnione w razie niedotrzymania warunków umowy.

Co do innych przeszkód, zaliczanych przez jedną ze stron do wypadków siły wyższej, o kwalifikacji ich orzeka Sąd Rozjemczy.

§ 28.

Spory.

Dla rozstrzygania sporów, wynikających z transakcji giełdowych, powołany jest wyłącznie Sąd Rozjemczy, o ile strony nie umówiły się inaczej na piśmie.

Orzeczeniu Sądu Rozjemczego podlegają również na prośbę jednej ze stron spory, wynikające z transakcji, zawartych piśmiennie poza giełdą, z powołaniem się na niniejszy regulamin jako obowiązujący, z tem, że strony na żądanie Sądu Rozjemczego muszą dopełnić zapisu notarialnego.

§ 29.

Regulamin niniejszy wchodzi w życie w 2 tygodnie po jego zatwierdzeniu przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu zgodnie z § 19 Statutu Giełdowego.

O dniu zatwierdzenia Regulaminu przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu Rada Giełdowa powiadomi członków Giełdy przez wywieszenie ogłoszenia w sali giełdowej.

Normy regulaminowe.

§ 1. Wszelkie zboża rozróżniają się 2-ch rodzajai:

- a) jednolite i
- b) zbierane.

§ 2. Przy tranzakcjach bez określenia wagi gatunkowej dla wszystkich zbóż obowiązują sztandarty, ustanowione przez Radę Giełdową.

§ 3. O ile przy tranzakcjach umówiona była waga gatunkowa powyżej szandartu, to przy dostawie zboża o mniejszej wadze gatunkowej czynione są potrącenia za brakującą wagę gatunkową po $\frac{1}{2}\%$ od ceny za każde 5 g/l aż do normy sztandartowej, zaś za odchylenia poniżej wagi sztandartowej potrącenia czynione są według ogólnej skali potrąceń.

§ 4. Przy tranzakcjach na zboże z zastrzeżeniem gwarancji wagi gatunkowej odbiorca nie jest obowiązany do przyjęcia towaru z niższą wagą gatunkową.

P s z e n i c a.

Przy tranzakcjach bez próby rozumie się pszenica krajowa, sucha, zdrowa, niezagrzana,

należycie doczyszczona (nie zawierająca więcej niż 3% zanieczyszczeń) wagi gatunkowej, określonej według sztandartu obowiązującego na Gieldzie Zbożowo-Towarowej w Warszawie.

Niedopuszczalna do dostawy jest pszenica: zanieczyszczona śniecią, zawierająca więcej niż 5% żyta, więcej niż 1% jęczmienia, więcej niż 2% porośniętych ziarn, lub wreszcie wagi gatunkowej poniżej normy minimalnej.

Przy tranzakcjach dokonywanych po 1^{ym} września rozumie się pszenica nowego zbioru.

Ż y t o.

Przy tranzakcjach bez próby rozumie się żyto pochodzenia krajowego, suche, zdrowe, niezagrane, normalnie doczyszczone (nie zawierające więcej niż 3% zanieczyszczeń) bez sporyszu, wagi gatunkowej, określonej według sztandartu Gieldy Zbożowo-Towarowej w Warszawie.

Niedopuszczalne do dostawy jest żyto: zawierające więcej niż 1% jęczmienia, lub więcej niż 2% ziarn porośniętych, wagi gatunkowej poniżej normy minimalnej.

Przy tranzakcjach dokonywanych po 25 lipca rozumie się żyto nowego zbioru.

Jęczmień browarny.

Przy tranzakcjach bez próby rozumie się jęczmień jary, krajowy, ostatniego zbioru,

suchy, zdrowy i normalnie doczyszczony, nie zawierający więcej niż 3% zanieczyszczeń, bez ciemnych końców, zdatny na słoć, wagi gatunkowej określonej według sztandartu Giełdy Zbożowo-Towarowej w Warszawie.

Niedopuszczalny do dostawy jest jęczmień stęchły, zagrzybiony, zawierający więcej niż 4% połówek (ziarn uszkodzonych), więcej niż 1% ziarn porośniętych, kielkujący mniej niż 90%, o wadze gatunkowej poniżej normy minimalnej.

Przy transakcjach dokonywanych po 15 sierpnia rozumie się jęczmień nowego zbioru.

Jęczmień na gorzelnie, kasze i pastewny.

Przy transakcjach bez próby rozumie się jęczmień krajowy, suchy, zdrowy, normalnie oczyszczony, wagi gatunkowej określonej wg. sztandartu Giełdy Zbożowo-Towarowej w Warszawie.

Niedopuszczalny do dostawy jest jęczmień stęchły, spleśniały lub zagrzybiony.

Przymieszka ziarn obcych przy jęczmieniu na kaszę i gorzelnie nie może wynosić więcej niż 3%. Przy domieszce, wynoszącej 4% sprzedawca bonifikuje kupującemu 1% od ceny, przy 5% zanieczyszczenia — 2% i t. d. aż do 5% bonifikaty. Przy zanieczyszczeniu ponad 5% towar może być nieprzyjęty.

Przy jęczmieniu na paszę domieszka ziarn obcych nie może wynosić więcej niż 5%. Przy domieszce 6% sprzedawca bonifikuje kupującemu 1%, przy 7% domieszki — 2% i t. d., aż do 7% bonifikaty.

Jeżeli zanieczyszczenie przewyższa 7% towar może być nieprzyjęty.

Waga gatunkowa na jęczmień do gorzelni i kaszę nie może być niższa od norm minimalnych.

Przy sprzedaży jęczmienia na słód gorzelniczy ziarno winno kielkować 90%.

Przy transakcjach zawartych po 15 sierpnia rozumie się jęczmień nowego zbioru.

O w i e s.

Przy transakcjach bez próby rozumie się owies suchy, zdrowy, normalnie oczyszczony, wagi gatunkowej określonej wg. sztandartu Giełdy Zbożowo-Towarowej w Warszawie.

Niedopuszczalny do dostawy jest owies stęchły, spleśniały lub zagrzybiony.

Owies zanieczyszczony do 5% ziarnem zbożowym i pastwnym i do 2% kłosem i chwastami w tym nie więcej, jak $\frac{1}{2}\%$ części mineralnych, uważa się za wolny od potrażeń.

Przy zanieczyszczeniu owsa ziarnem zbożowym lub pastwnym od 5% do 10% łącznie kupujący ma prawo żądać zbonifikowania różnicy ceny, jaka zachodzić będzie między ceną owsa a wzmiankowaną domieszką.

Przy zanieczyszczeniu chwastami od 2% do 3% z dopuszczalną domieszką mineralną kupujący ma prawo żądać zbonifikowania mu 1% od ceny umówionej.

Owies zanieczyszczony ziarnem szlachetnym zbożowym i pastwnym ponad 10% oraz owies zanieczyszczony chwastami ponad 3%

łącznie z $1\frac{1}{2}\%$ dopuszczalną przymieszką mineralną może być nieprzyjęty przez kupującego.

Przy tranzakcjach zawartych po 1-ym września rozumie się owies nowego zbioru.

Proso.

Przy tranzakcjach bez próby rozumie się proso suche i zdrowe.

Towar zanieczyszczony do $1\frac{1}{2}\%$ uważa się wolny od potrażeń. Przy zanieczyszczeniu powyżej $1\frac{1}{2}\%$ do 5% sprzedający bonifikuje kupującemu $1\frac{1}{2}\%$ wartości za każdy 1% zanieczyszczenia.

Proso o zanieczyszczeniu powyżej 5% może być nieprzyjęte przez kupującego.

Proso, zawierające śnieć, jak również stęchłe, spleśniałe lub zagrzone, jest niedopuszczalne do dostawy.

Przy tranzakcjach, zawartych po 1-ym października, rozumie się proso nowego zbioru.

Gryka (tatarka, poganka).

Przy tranzakcjach bez próby rozumie się gryka sucha i zdrowa.

Towar zanieczyszczony do 5%, licząc na ilość ziarn obcych w 100 gramach gryki, jest wolny od potrażeń.

Przy zanieczyszczeniu powyżej 5% sprzedający bonifikuje kupującemu po $1\frac{1}{2}\%$ wartości towaru za każdy procent zanieczyszczenia aż do 7%.

Do ziarn obcych należy puste ziarno gryki, gryka dzika.

Gryka o zanieczyszczeniu przewyższającym 7% może być nie przyjęta przez kupującego.

Niedopuszczalna do dostawy jest gryka:

- 1) stęchła, spleśniała lub zagrzana,
- 2) zawierająca ponad 3% ziarn porośniętych,
- 3) zawierająca ponad 5% (licząc pojedyncze ziarna w 100 gramach gryki) ziarn niedojrzałych (pustych).

Dopuszczalna ilość ziarn niedojrzałych (pustych) nie może przekraczać 3% (licząc pojedyncze ziarna w 100 gramach gryki). Przy zawartości ziarn pustych i dzikich ponad 3% sprzedający bonifikuje kupującemu 1% wartości towaru za każdy procent (ilościowy) aż do 5% włącznie.

Przy tranzakcjach zawartych po 1-ym października rozumie się gryka nowego zbioru.

G r o c h.

Przy tranzakcjach bez próby rozumie się groch suchy i zdrowy.

Nie może być kwestjonowany przez nabywcę groch, który zawiera nie więcej niż 5% ziarn robaczywych i nie więcej niż 5% (ilościowo licząc ziarn ciemnych (czarnych, brązowych) w każdych 250 gramach), lub nadjeżdżonych ziarn i innych domieszek wziętych łącznie, lub który zawiera przy żółtym grochu domieszkę 5% (ilościowo licząc) grochu zielonego, lub który zawiera przy zielonym grochu

domieszkę 3% (ilościowo licząc) grochu żółtego.

Niedopuszczalny do dostawy jest:

- 1) groch stęchły, spleśniały lub zagrzybiony,
- 2) groch robaczywy ponad 5%,
- 3) groch zawierający więcej niż 6% ziarn ciemnych, nadjedzonych lub innych przysmieszek łącznie,
- 4) groch żółty, zawierający więcej niż 10% zielonego grochu,
- 5) groch zielony, zawierający więcej niż 5% żółtego grochu i więcej niż 5% połówek.

Groch rozumie się bez żuczków.

Przy dostawie grochu, który zawiera ponad 3% do 4% domieszki, sprzedający bonifikuje kupującemu 1% wartości, przy 4 do 5% bonifikuje 3% wartości, przy 5 do 6% — bonifikuje 5% wartości.

Przy domieszcze grochu innego koloru i przy połówkach do 5% sprzedawca bonifikuje kupującemu po $\frac{1}{2}$ % wartości za każdy 1% domieszki dopuszczalnej grochu innego koloru lub połówek.

Przy transakcjach zawartych po 15-ym września, rozumie się groch nowego zbioru.

Fasola.

Przy transakcjach bez próby rozumie się fasola białego koloru, sucha, zdrowa.

Nie może być kwestjonowana fasola, zawierająca nie więcej 3% (licząc ilościowo) ziarn kolorowych i zepsutych, licząc łącznie.

Niedopuszczalna do dostawy jest fasola: robaczywa, stęchła, zbutwiała, spleśniała lub zagrzana, jak również zawierająca ponad 5% ziarn kolorowych i zepsutych, licząc łącznie.

Badana próba winna wynosić conajmniej 500 gr.

Przy domieszce 1 do 2% ziarn kolorowych i zepsutych sprzedawca bonifikuje kupującemu 2% wartości towaru, a przy domieszce 2 do 5% bonifikuje 4% wartości towaru.

R z e p a k.

Przy tranzakcjach bez próby rozumie się krajowy rzepak zimowy (raps) suchy i zdrowy, należycie doczyszczony i nie zawierający nasion obcych.

Niedopuszczalny do dostawy jest:

1. rzepak stęchły, spleśniały lub zagrzany;
2. rzepak zagranicznego pochodzenia;
3. rzepak zawierający domieszkę dzikiego rzepaku (ognichy, hadryku) lub innych ziarn podobnych;
4. rzepak, zawierający domieszkę rzepaku letniego (rzepiku) ponad 5%.

Rzepak letni oraz rzepik może być dostarczony tylko wtedy, gdy to było wyraźnie omówione.

Cena zarówno rzepaku, jak i rzepiku notuje się łącznie z workiem dobrym, całym i dostatecznie gęstym.

Przy tranzakcjach na rzepak letni oraz rzepik po 1-ym lipca należy rozumieć produkt nowego zbioru.

Przy tranzakcjach na rzepak zimowy po 1-ym sierpnia należy rozumieć rzepak nowego zbioru.

R y ż.

Ilość minimaln 1 tona. — Gatunki następujące:

Burma II — kolonji holenderskiej — ziarno kształtu elipsowego, barwy białej, dopuszczalność łamanego do 25%.

Sajgon Prima — kolonji francuskiej — ziarno więcej wydłużone, barwy żółciejszej, dopuszczalna ilość łamanego do 10%.

Patna I — kolonji wschodnio-indyjskiej — długi, szlifowany, barwy przezroczystej (wyglądu masy perłowej). — Uszkodzenie minimalne do 5%.

Glasse — Karolina — włoski — ziarno grube, barwa biała, piękna, odcień kremowy, kształt elipsowy; uszkodzenie minimalne do 3%.

Przy tranzakcjach ryżem należy rozróżnić: ryż cały i ryż łamany, ryż podług próby, oraz ryż nowy i ryż stary.

Jeżeli w umowie nie zaznaczono ryż „nowy“ lub ryż „stary“ rozumieć należy ryż ostatniego zbioru.

Mąka i otręby.

Sprzedaż mąki odbywa się zasadniczo według marki. Mąka powinna być sucha, zdrowa, o normalnym zapachu. Niedopuszczalna do dostawy jest mąka stęchła lub skażona.

Przy kupnie lub sprzedaży mąki nieokreślonej marki:

- a) gotowej — miarodajną jest ścisła próba mąki,
- b) do załadowania — miarodajną jest orientacyjna próba (typ mąki).

Próba winna ważyć conajmniej 100 gram.

Zarówno w wypadku a) jak i b) przy transakcjach należy próby mąki złożyć w przepisany sposób na ręce maklera przysięgłego.

Cena mąki rozumie się za 100 kg. wagi brutto za netto t. j. wraz z workiem.

Worki powinny być możliwie całe; o ile są łątane, łąta winna być przyszyta od środka i worek nie może ważyć więcej, jak 800 gramów, pojemność worka wynosić winna 75 do 100 kg., przyczem w poszczególnym transporcie worki winny być jednakowej wagi.

Pod pojęciem otrąb rozumie się wszystko to, co po odsianiu mąki pozostaje z przemiału zboża. Otręby mają być niestęchłe, niezagrzone, nieskawalone i bez mineralnych domieszek (np. piasek).

Otręby mogą przeto zawierać wszystkie te naturalne zanieczyszczenia, jakie może zawierać odnośne zboże dopuszczone do handlu giełdowego i w ilościach nie wyższych, jakie są dopuszczane dla zbóż.

Skala potrażeń za różnicę wagi gatunkowej.

I. Przy dostawie żyta i pszenicy o wadze gatunkowej niższej od ustalonego sztanda sprzedawca bonifikuje kupującemu.

Za brakujące:

5 g/l	—	$\frac{1}{2}\%$	od	ceny
10 g/l	—	1%	„	„
15 g/l	—	2%	„	„
20 g/l	—	3%	„	„
25 g/l	—	4%	„	„
30 g/l	—	6%	„	„

Przy dalszych różnicach towar może być nieprzyjęty.

II. Te same potrącenia stosują się przy owsie, o ile transakcja zawarta została na podstawie wagi gatunkowej według sztandartu Giełdy Zbożowo-Towarowej w Warszawie, w przeciwnym wypadku te potrącenia nie mają zastosowania.

III. Przy jęczmieniu browarnym sprzedawca bonifikuje kupującemu po 1% od ceny umówionej za każde brakujące 5 g/l.

TABLICA ZAMIANY
miary gdańskiej na legalną metryczną.
 opracowana w Głównym Urzędzie Miar
 przez Dra Witolda Kasperowicza.

Miara gdańska: ilość funtów holenderskich w zaku (worku) hol.	M i a r a m e t r y c z n a		
	<u>Miara legalna:</u> ilość gramów w litrze gęstościomierz litrowy (g/l)	Ilość gramów w $\frac{1}{4}$ litra, gęstościomierz $\frac{1}{4}$ litrowy	Ilość kilogramów w hektolitrze.

Pszenica

116	688	172,5	68,15
117	694	174	68,75
118	699	175,5	69,3
119	704	176,5	69,95
120	710	178	70,5
121	715	179,5	71,1
122	720	180,5	71,7
123	726	182	72,35
124	731	183,5	72,9
125	736	185	73,5
126	742	186	74,1
127	747	187,5	74,75
128	753	189	75,35
129	759	190,5	76,0
130	764	191,5	76,55
131	769	193	77,15
132	775	194	77,8

Żyto

111	651	163	64,6
112	657	164,5	65,25
113	663	166	65,95
114	669	167,5	66,55
115	675	169	67,2
116	681	170,5	67,85
117	687	172	68,55
118	693	173,5	69,25
119	699	175	69,9
120	705	176,5	70,55
121	712	178,5	71,3
122	719	180,5	72,0

TABLICA ZMIANY
miary gdańskiej na legalną metryczną
 opracowana w Głównym Urzędzie Miar
 przez Dra Witolda Kasperowicza.

Miara gdańska: Ilość funtów holenderskich w zaku (worku) hol.	M i a r a m e t r y c z n a		
	Miara legalna: ilość gramów w litrze gęstościomierz litrowy (g/l)	Ilość gramów w $\frac{1}{4}$ litra gęstościomierz $\frac{1}{4}$ litrowy	Ilość kilogramów w hektolitrze

Owies

68	406	101	39,45
69	413	102,5	40,15
70	420	104	40,9
71	426	105,5	41,5
72	432	107,5	42,2
73	438	109	42,8
74	444	110,5	43,45
75	450	112	44,05
76	455	113	44,65
77	462	115	45 3 [—]
78	468	116,5	45,95
79	473	117,5	46,45
80	479	119	47,1
81	486	121	47,85
82	492	122,5	48,5
83	498	124	49,15

Jęczmień

101	598	149,5	59,4
102	603	150,5	59,95
103	609	152	60,55
104	615	153,5	61,15
105	620	155	61,7
106	626	156,5	62,35
107	632	158	62,9
108	638	159,5	63,55
109	644	161	64,15
110	649	162	64,75
111	655	163,5	65,35
112	661	165	65,95
113	666	166,5	66,5
114	672	168	67,1
115	677	169	67,65
116	683	170,5	68,24
117	689	172	68,85
118	694	173,5	69,4

SPIS RZECZY.

	Strona
1 Rozporządzenie Prezydenta Rzeczp. Polskiej z dn. 28/XII 1924 r. o organizacji Giełd	1—18
2. Rozporządzenie Ministrów Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dn. 16/III 1926 r. o warunkach należenia do giełd towarowych	18—20
3. Statut Giełdy Zbożowo-Towarowej w Warszawie	21—46
4. Przepisy o postępowaniu przed Sądem Rozjemczym Giełdy Zbożowo-Towarowej w Warszawie	47—
5 Regulamin transakcji zawieranych na Giełdzie Zbożowo-Towarowej w Warszawie	54—73
6. Normy regulaminowe	74—84
7. Tablica zamiany miary gdańskiej na metryczną legalną	85—86

